

Technická univerzita v Liberci

**FAKULTA PŘÍRODOVĚDNĚ-HUMANITNÍ A
PEDAGOGICKÁ**

Katedra: Pedagogiky a psychologie
Studijní program: Specializace v pedagogice
**Studijní obor
(kombinace):** Učitelství odborných předmětů

**DĚJINY EKONOMICKÉHO ŠKOLSTVÍ NA
ŽATECKU**

**THE HISTORY OF ECONOMIC EDUCATION
IN THE REGION ŽATEC**

Bakalářská práce: 09-FP-KPP-24

Autor:
Martina Šmejkalová

Podpis:

Adresa:
Hubany 93
441 01, Podbořany

Vedoucí práce: Vacek Jiří, Doc. Ing. CSc.

Konzultant:

Počet

stran	Grafů	obrázků	Tabulek	pramenů	příloh
48	17	4	26	15	1 + 1CD

CD obsahuje celé znění bakalářské práce.

V Liberci dne: 30. 6. 2010

Prohlášení

Byl(a) jsem seznámen(a) s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, zejména § 60 – školní dílo.

Beru na vědomí, že Technická univerzita v Liberci (TUL) nezasahuje do mých autorských práv užitím mé bakalářské práce pro vnitřní potřebu TUL.

Užiji-li bakalářskou práci nebo poskytnu-li licenci k jejímu využití, jsem si vědom povinnosti informovat o této skutečnosti TUL; v tomto případě má TUL právo ode mne požadovat úhradu nákladů, které vynaložila na vytvoření díla, až do jejich skutečné výše.

Bakalářskou práci jsem vypracoval(a) samostatně s použitím uvedené literatury a na základě konzultací s vedoucím bakalářské práce a konzultantem.

V Liberci dne: 30. 06. 2010

Martina Šmejkalová

Anotace

Práce nastiňuje vývoj ekonomického školství v průběhu let 1907-2009 na základě informací o Německé obchodní akademii, Obchodní škole v Postoloprtech, Vyšší hospodářské a hospodářské škole v Žatci, Vyšší ekonomické a ekonomické škole, Obchodní škole a obchodní akademii v Žatci až do současnosti. Praktická část představuje výstup z dotazníkového šetření mezi studenty na OA Žatec.

Klíčová slova

Ekonomické školství, Žatecko, Obchodní Akademie Žatec, Německá obchodní škola

Synopsis

This paper describes the development of economic education in the Žatec region in years 1907-2009. The following schools are covered: German business school, Trade school in Postoloprty, Economic and Higher economic school in Žatec, Business School and Business College in Žatec until now. The practical part presents the output from a questionnaire research conducted in Business Academy in Žatec.

Keywords

Economic Education, Saaz, Business Academy Zatec, German business school

Kurze Charakteristik

Die Arbeit entwirft die Entwicklung des ökonomischen Schulwesens im Verlaufe der Jahre 1907–2009 auf Grund der Informationen über eine deutsche Handelsakademie, Handelsschule in Postoloprty, Wirtschaftshochschule und Handelsschule in Saaz, Wirtschaftsoberschule und Wirtschaftsschule, Handelsschule und Handelsakademie in Žatec, bis in die Gegenwart. Der praktische Teil stellt den Ausgang der Fragebogenuntersuchung zwischen den Studenten der Handelsakademie Žatec dar.

Schlüsselwörter

Das ökonomische Schulwesen, Region-Žatec, Handelsakademie Žatec, deutsche Handelsschule

Obsah

1	Úvod	5
2	Cíle a metodika práce	6
2.1	Cíle práce	6
2.2	Metodika práce	6
3	Teoretická část	8
3.1	Město Žatec	8
3.1.1	Historie	8
3.1.2	Chmelařství.....	9
3.1.3	Současnost	10
3.2	Historie ekonomického školství na Žatecku	11
3.2.1	Vývoj	11
3.2.2	Německá obchodní škola	12
3.2.3	Veřejná obchodní škola v Postoloprtech	16
3.2.4	Vyšší hospodářská škola a Hospodářská škola	17
3.2.5	Střední ekonomická škola a ekonomická škola	19
3.2.6	Obchodní akademie a obchodní škola	19
3.2.7	Současnost ekonomického školství na Žatecku	21
3.3	Historie budovy	22
3.4	Jazykové preference	23
3.5	Technické vybavení používané ve výuce	24
3.5.1	Technika jako výukový prostředek	25
3.6	Způsoby zpracování dokumentů	25
3.6.1	Soutěže v rychlosti psaní	26
3.6.2	Státní zkoušky	27
3.7	Vývoj úrovně ekonomického vzdělání na Žatecku	27
4	Praktická část	28
4.1	Struktura dotazníku	28
4.2	Vyhodnocení	29
4.2.1	Otázka 1.....	29
4.2.2	Otázka 2.....	29
4.2.3	Otázka 3.....	30
4.2.4	Otázka 4.....	30
4.2.5	Otázka 5.....	32
4.2.6	Otázka 6.....	32
4.2.7	Otázka 7.....	33
4.2.8	Otázka 8.....	34
4.2.9	Otázka 9.....	36
4.2.10	Otázka 10.....	37
4.2.11	Otázka 11.....	38
4.2.12	Otázka 12.....	39
4.2.13	Otázka 13.....	40
4.2.14	Otázka 14.....	41
4.2.15	Otázka 15.....	43
4.2.16	Otázka 16.....	44
4.2.17	Závěrečné zhodnocení dotazníků.....	45
5	Závěr	47
6	Použitá literatura	48
7	Přílohy	49

1 Úvod

Cílem této bakalářské práce bylo nastínit historický vývoj ekonomického školství na Žatecku. V rámci teoretické části práce je ve stručnosti vylíčena historie města Žatce a jeho současnost. Pro dokreslení sociálně-ekonomického vývoje tohoto regionu bylo důležité zmínit vývoj chmelařství. Chmelařský průmysl představoval po dlouhé roky nejvíce rozvinuté hospodářské odvětví a znamenalo obživu pro podstatnou část obyvatelstva.

Další kapitolu tvoří historie ekonomického školství v souvislostech od roku 1907 až do současnosti. Pro přehlednost byla do práce zařazena tzv. „průřezová témata“, která mají podrobně zmapovat vývoj ve specifických oblastech ekonomického školství. Jedná se o jazykové preference, využití techniky ve výuce, způsoby zpracování dokumentů a v neposlední řadě informace o historii budovy, ve které v současnosti sídlí Obchodní akademie v Žatci.

Praktickou část práce představuje průzkum mezi studenty Obchodní akademie v Žatci, který byl z velké části zaměřen na jejich spokojenost se studiem na škole, kvalitu výuky a přípravou pro budoucnost. Údaje byly získány z dotazníkového šetření, které proběhlo mezi studenty 1., 2. a 4. ročníku. V závěru praktické části jsou údaje shrnuty a je vytyčeno několik základních faktů, které z dotazníkového šetření vyplynuly.

Do práce byly zařazeny obrázky a grafy, které mají zvýšit názornost, a studijní plány, získané z archivu školy a z výročních zpráv Německé obchodní školy. Součástí práce je také jedna příloha, a to dotazník, který studenti vyplňovali.

2 Cíle a metodika práce

2.1 Cíle práce

Cílem teoretické části této bakalářské práce je nastínit vývoj ekonomického školství na Žatecku v dataci od začátku 20. století až do současné doby.

Popis institucí, které ekonomické vzdělání v této oblasti zabezpečovaly, obory, které se zde studovaly, studijní plány a další věci, které se k tomuto typu vzdělání vztahují. Stejně tak jako popis současného stavu ekonomického školství a vykreslení nejbližší budoucnosti.

Cílem praktické části bakalářské práce bylo zjištění úrovně spokojenosti studentů se studiem na Obchodní akademii v Žatci.

Dotazníky měly zodpovědět otázky, kde studenti získali informace o možnostech studia, proč se pro tuto školu rozhodli, co od ní očekávají, proč si tuto školu vybrali a zda si myslí, že škola jejich očekávání naplní. Případně co by na škole změnili.

Nejdůležitější byl vhodný postup pro koordinaci všech prací související s vyhotovením dotazníku, jeho sestavením a samotným sběrem informací s ohledem na doporučení pro dotazníková šetření.

2.2 Metodika práce

Prvním krokem před psaním této práce byl průzkum historických pramenů a posléze získání podkladových údajů, které byly následně utříděny a zpracovány do podoby souvislého textu. Pro získání dat ohledně historického vývoje bylo využito zdrojů z archivu v Lounech. Informace o posledních 60 letech poskytla ročenka k 50. výročí založení OA Žatec a cd-rom vydaný k 60. výročí OA Žatec. Tyto informace byly rozšířeny z dalších zdrojů.

První krok při vytváření praktické části představovalo určení logické struktury dotazníku a jeho samotné vyhotovení. Po sestavení dotazníků bylo nezbytné nechat otestovat dotazník třetí osobou a nechat jej schválit. Následovalo rozhodnutí, jak stanovit rozsah respondentů, namnožit dotazník a stanovit způsob, jakým budou respondenti požádáni o pomoc. Co je nutné pro řádné vyplnění dotazníků zmínit a jaké informace jsou důležité, aby se zamezilo zkreslení údajů. A pak již samotný sběr údajů.

Celkový počet vyplněných dotazníků byl 53 kusy. Musely být roztrženy, zkontrolovány, zda jsou řádně vyplněny, a vytříděny ty, které tuto podmínku nesplňovaly. Následovalo vyhodnocení dotazníků, rozbor získaných údajů, vyhotovení grafů a jejich následná interpretace.

Na konci praktické části jsou v závěru shrnuty důležité informace, které z dotazníkového šetření vplynuly.

3 Teoretická část

V rámci této části je ve stručnosti představeno město Žatec: historie města, krátký popis vývoje chmelařství na Žatecku a současnost města. Dále je popsán vývoj ekonomického školství od roku 1907 až do současnosti (2009).

Pro přehlednost byla zařazená tzv. průřezová témata, která se úzce zaměřují na určitou oblast ze školního prostředí v průběhu let. Pro tuto část byly použity nejen informace z písemných zdrojů, ale také poznatky získané z rozhovorů s profesory a profesorkami, kteří na škole působili/působí.

3.1 Město Žatec

V severozápadních Čechách v blízkosti řeky Ohře se rozkládá město Žatec, královské město s bohatou historií.

Obrázek 1: Erb města

Popis městského erbu, převzatý z Ottova slovníku naučného. „V modrém štítě stříbrná městská zed' se stínkami, branou otevřenou a mříží vyzdviženou; za zdi zdvíhají se 3 stříbrné věže s červenými sedlovými střechami, zlat. knoflíky a korouhvičkami. Nad prostřední věží spatřuje se napravo nakloněný červený štítek s českým korunovaným lvem.“

3.1.1 Historie

Nejstarší informace, které se o Žatci dochovaly, pocházejí z 10. století, kdy nad řekou Ohří vzniklo přemyslovské hradiště. Postupem času se hradiště rozrostlo, byl vystaven hrad, několik kostelů a osady v podhradí.

Středověkým městem se Žatec stal v roce 1265 díky listině vydané Přemyslem Otakarem II., kterou král Žatci udělil mnohá privilegia, mimo jiné i možnost vařit pivo. V městě se dařilo řemeslníkům, prosperovalo zemědělství i obchod.

Během století se město rozvíjelo a dále vzkvétalo. Žatec dal název celému regionu, do kterého spadala města: Louny, Chomutov, Most a další.

K hospodářskému poklesu došlo v důsledku třicetileté války. V této době docházelo i ke změně náboženského a národnostního složení obyvatelstva. Němčina převažovala na počátku 18. století a obyvatelé města se hlásili ke katolické víře.

K oživení města došlo v 19. století díky rozvoji chmelařského průmyslu. V době průmyslové revoluce se Žatec stal opět bohatým městem. V německém jazyce byl Žatec znám pod názvem Saaz.

3.1.2 Chmelařství

Žatecko-rakovnická oblast pěstování chmele proslula poprvé za vlády císaře Karla IV. První zmínky jsou z roku 1348. Karel IV. zavedl jedno z prvních opatření na ochranu českého chmele, jednalo se o zákaz vývozu chmele pod trestem smrti.

Mimořádně vysoká poptávka po českém chmelu se objevila v 15. a 16. století. Český chmel byl považován za drahé zboží a vyhledáván hlavně pro své vynikající vlastnosti při výrobě ležáckých piv.

Úpadek během 30leté války se netýkal pouze města, ale postihl i pěstování chmele. Postup vojska si vyžádal ztráty na chmelnicích, které nešetrným zacházením velice trpěly. V této době bylo chmelu nedostatek a díky tomu se neúměrně zvyšovala i jeho cena.

V 18. století měl český a zejména žatecký chmel výsadní postavení a byl zárukou kvality. Rozšiřovaly se chmelnice a vzrostl zejména objem vývozu. Za vlády Marie Terezie zaznamenalo chmelařství další rozvoj. Císařovna vydala zákaz míchání chmelů různých jakostních kvalit. Díky tomuto rozhodnutí se udržela kvalita a odrůdová čistota žateckého chmele.

V 19. století je Žatec považován za evropské středisko chmele a žatecký chmel se tak stává měřítkem kvality chmele. Zvyšovala se technologická úroveň pěstování chmele a díky tomu se zavedlo ruční česání na chmelnicích.

V roce 1907 se Čechy staly největším světovým producentem chmele. Ale v době první světové války došlo ke značné redukci produkce. Začátek minulého století provázela nejdříve veliký rozkvět města, který zastavila hospodářská krize ve 30. letech. Stav chmelařství na Žatecku významně poznamenala i 2. světová válka. Plochy chmelnic byly zredukovány. Situace se nezlepšila ani po druhé světové válce. Jasně převládla orientace na jemný aromatický chmel. Všechny ostatní odrůdy chmele byly u nás zakázány.

Poslední redukce plochy chmelnic proběhla v roce 1995, kdy prudce klesly ceny chmele na světových trzích.

3.1.3 Současnost

Město výrazně oslabily obě světové války. Během 20. století utrpěl vážné ztráty průmysl, obchod i chmelařství. Odsun movitých sudetských Němců a návrat Volyňských Čechů z emigrace zpomalil poválečnou obnovu města. Z bohatého královského města zůstal jen stín slavné minulosti.

Podle údajů z posledního sčítání obyvatel má město přes 20 tisíc obyvatel, je největším městem lounského okresu, pod který správně spadá.

Během let dochází k návratu k historické tradici města, postupně jsou obnovovány historické památky. Byla provedena rekonstrukce náměstí Svobody, na kterém se nachází i žatecká radnice.

Na počest 1000letého výročí prvního písemného záznamu o městě byl postaven sloup milénia. Každoročně se od 1947 roku konají na přelomu srpna a září dvoudenní slavnosti piva, tzv. dočesná.

3.2 Historie ekonomického školství na Žatecku

3.2.1 Vývoj

Nejstarší zmínka o škole ekonomického typu na Žatecku se týká Německé obchodní akademie. Podle dokumentů, které se ze začátku minulého století dochovaly, byla tato škola založena v roce 1907. Svoji činnost ukončila školním rokem 1944-1945.

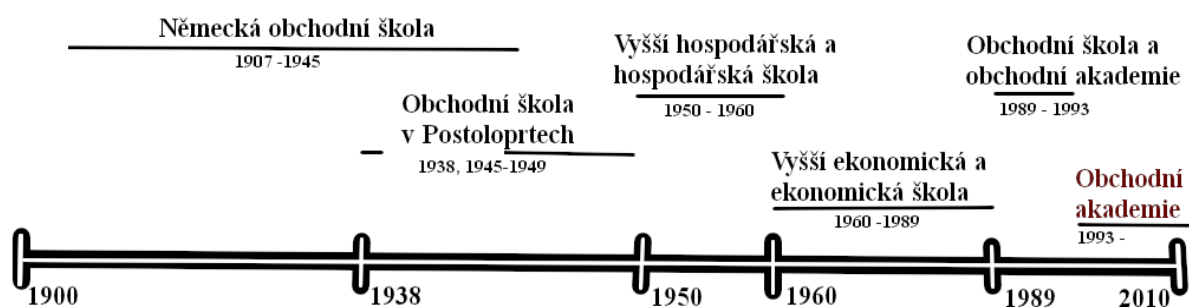
Pro posílení pozice českého vzdělávacího systému v severozápadních Čechách, bylo v roce 1920 rozhodnuto na zasedání Národního shromáždění československého o zřízení českého Učitelského ústavu v Žatci, ve stejném roce byl otevřen 1. ročník. Přípravovali se tu učitelé mateřských a základních škol na své další povolání. Za války byl uzavřen a do svých prostor už se po válce nevrátil. Po letech vyučování v nevyhovujících podmínkách a kvůli nejasné budoucnosti tohoto typu vzdělávací instituce byl ústav zrušen rokem 1945.

V letech 1938-1948 působila v oblasti ekonomického školství na Žatecku Obchodní škola v Postoloprtech, ve školním roce 1948/1949 bylo rozhodnuto o přestěhování školy do Žatce do budovy postavené pro potřeby Učitelského ústavu.

V roce 1950 na školu v Postoloprtech navázala Vyšší hospodářská škola a Hospodářská škola, která se lišila délkou studia. O deset let později, psal se rok 1960, byla škola přejmenována na Střední ekonomickou školu a Ekonomickou školu, v závislosti na změně školského zákona a nového politického uspořádání v Československu. V letech, které následovaly, docházelo ke změnám jen zřídka, spíše se jednalo o období zásahů do obsahu výuky s ohledem na stranické zájmy.

K podstatnému „přerodu“ došlo v roce 1989, kdy se změnil název školy na Obchodní akademii a Obchodní školu, ale hlavní změny se týkaly učebních osnov. Rozpadem Československé republiky v roce 1993 se ustálilo označení Obchodní akademie v Žatci.

Pro názornost je vývoj ekonomického školství zachycen na následujícím schématu.

Obrázek 2: Vývoj ekonomického školství na Žatecku

3.2.2 Německá obchodní škola

O téměř 40leté historii této vzdělávací instituce se zachovalo jen velice málo informací. Originální název zněl Kommunal-Handelsschule, což můžeme volně přeložit jako Městská obchodní škola. Podle archivních pramenů byla založena v roce 1907, přesné datum se nedochovalo.

Městskou obchodní školu je možné zařadit do kategorie ekonomických-obchodních škol na úrovni střední školy. Jednalo se o dvouletou střední školu, která se zaměřovala na potřeby vzdělávání úředníků, dnes bychom řekli administrativních pracovníků, pro malé a střední podniky. Vyučovalo se ve čtyřech oddělených třídách, dvou chlapeckých a dvou dívčích.

Škola nabízela i další stupeň vzdělávání, tzv. obchodní pokračovací školu, v originále kaufmännischen Fortbildungsschule. Tento studijní obor byl rozdělen do čtyř semestrů.

O umístění německé obchodní školy během prvních 20 let jejího působení se dá pouze spekulovat, jelikož se nedochovaly žádné informace, kde byla škola umístěna. Je téměř jisté, že se škola během svého působení několikrát stěhovala. Dochovala se zmínka o novostavbě v tehdejší Wusinnově aleji v roce 1934 (viz fotografie).

Obrázek 3: Německá obchodní škola v roce 1937

Na obchodní školu navázaly v roce 1939 Vyšší hospodářská škola v originále Wirtschaftsoberschule a Hospodářská škola, německy Wirtschaftsschule. Škola byla umístěna v budově státního koedukačního učitelského ústavu. Informace o studijních plánech se nedochovaly.

Vyšší hospodářská škola byla čtyřletá, na škole se vyučovaly všeobecně vzdělávací předměty, dva cizí jazyky, tělesná výchova a odborné předměty, např. zbožíznalství. Hospodářská škola byla dvouletá, tato škola přímo navázala na Německou obchodní školu a převzala i její studijní plán. Činnost školy byla provázána s praxí, studenti měli možnost praktické výuky v bankách, obchodních domech. Škola byla vhodnou přípravou pro pozice obchodních nebo průmyslových úředníků.

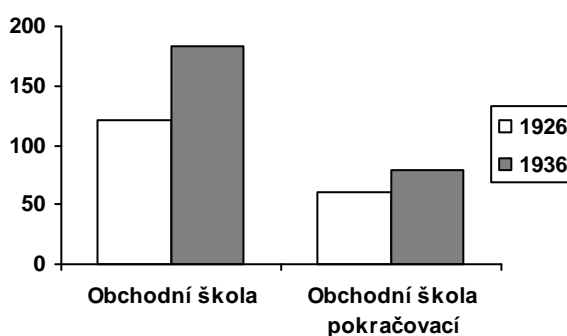
Obě školy ukončily svou činnost ve školním roce 1944/45.

Statistické srovnání studentů z let 1925/26 a 1935/36

V rámci výročních zpráv z let 1926 a 1936, které se zachovaly, můžeme nastínit vývoj složení studentů Německé obchodní školy v Žatci z hlediska náboženského, národnostního a podle počtu studentů na škole.

Počty studentů

Obchodní škola		Obchodní škola pokračovací	
1926	1936	1926	1936
121	184	61	79

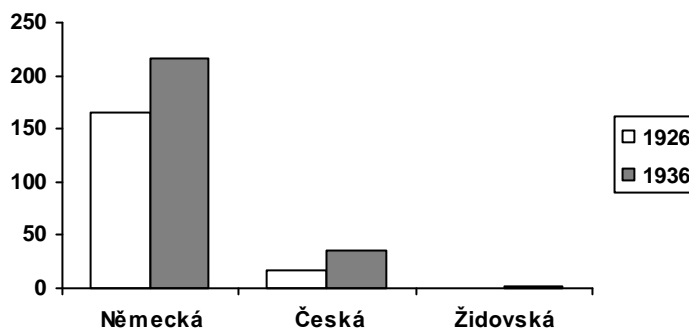
Tabulka 1 a graf 1: Počty studentů z let 1926 a 1936

V průběhu deseti let se zvýšil počet studentů Obchodní školy (Handelsschule) z 121 studentů na 184. U obchodní školy pokračovací (kaufmännischen Fortbildungsschule) se změnil počet studentů z 61 na 79. Docházelo k průběžnému navýšení počtu studentů.

Uvedené údaje jsou ze začátku školních let 1925/26 a 1935/36. V průběhu roku docházelo k mírným výkyvům a počty studentů se nepatrně měnily.

Národnost studentů

Národnost				
1926		1936		
Německá	Česká	Německá	Česká	Židovská
165	17	217	36	1

Tabulka 2 a graf 2: Národnostní složení studentů v letech 1926 a 1936

Počet studentů české národnosti se během let více než zdvojnásobil. Ve školním roce 1925/26 školu navštěvovalo 17 českých studentů a 165 studentů německé národnosti. O deset let později se poměr změnil na 217 studentů německé národnosti a 36 národnosti české. Ve školním roce 1935/36 školu navštěvoval i jeden student národnosti židovské.

Nárůst studentů české národnosti se týkal pouze Obchodní školy, která byla nižším stupněm vzdělání. Obchodní školu pokračovací navštěvoval, jak v roce 1925 tak i v roce 1936, pouze jeden student české národnosti.

Náboženské vyznání

Na základě statistik můžeme konstatovat, že ve složení studentů podle náboženství došlo k nejmenším změnám v průběhu deseti sledovaných let. Jak v roce 1926 tak i v roce 1936 bylo nejvíce studentů římskokatolického vyznání. V roce 1925 z celkového počtu studentů, tedy ze 182, se k tomuto náboženství hlásilo 159. O deset let později z celkového počtu studentů 254 římskokatolickou víru vyznávalo 225 studentů.

Ostatní studenti se přikláněli k evangelické víře, mojžíšskému vyznání nebo byli bez náboženského vyznání.

Studijní plán německé obchodní školy

Plán byl rozdělen na povinné a volitelné předměty. Byly zde zastoupeny jak všeobecné předměty, tak i ty odborné. Zajímavostí je, že i přesto, že všechny předměty byly vyučovány v němčině, kladl se důraz i na český jazyk. Jako druhý nejdůležitější jazyk v zemi se těšil zvláštnímu postavení ve výuce, což naznačuje „vysoká“ časová dotace v porovnání s ostatními předměty. A skutečnost, že čeština se promítla i do studijního plánu, „*Čechische*“ není úmyslná chyba, ale přesný opis z výroční zprávy.

Nepovinné předměty se týkaly zejména zpracování dokumentů, předměty Cvičení ve stenografickém „rychlpsaní“ a psaní na stroji. Druhá oblast nepovinných předmětů představovala jazyky, studenti si mohli zvolit z předmětů konverzace v češtině a anglický jazyk.

Německý výraz	Český překlad	Školní rok	
		1.	2.
Pflichtgegenstände	Povinné předměty	---	---
Handelskunde	Obchodní nauka	3	3
Buchhaltung	Účetnictví	4	3
Handelskorrespondenz	Obchodní korespondence	3	2
Kaufmännisches Rechnen	Kupecké počty	3	4
Warenkunde	Zbožízalství	3	3
Unterrichtsprache	Vyučovací jazyk	3	3
Čechische Sprache und Korrespondenz	Český jazyk a korespondence	5	6
Geographie	Zeměpis	2	3
Bürgerkunde	Občanská výchova	---	2
Stenographie	Těsnopis	2	1
Schönschreiben	Krasopis	2	---
Wehrerziehung	Branná výchova	2	2
Freigegegensstände	Volitelné předměty	---	---
Uebungen in der stenographischen Schnellschrift	Cvičení z těsnopisného rychlpsaní	---	1
Schreiben auf der Schreibmaschine	Psaní na stroji	2	---
Čechische Konversation	Konverzace v češtině	---	2
Englisch	Anglický jazyk	3	3

Tabulka 3: Studijní plán německé obchodní školy

Studijní plán byl převzat z výroční zprávy Německé obchodní školy z roku 1937/1938 a následně graficky upraven. Překlad názvů předmětů byl proveden dodatečně.

Celkový počet hodin povinných předmětů byl 32. Předměty se v tomto rozsahu vyučovaly každý týden.

Studijní plán obchodní pokračovací školy

Bylo 12 vyučovaných předmětů, přičemž opět byly zastoupeny jak všeobecné, tak odborné předměty, odborné předměty převažovaly.

Studijní plán byl převzat z výroční zprávy Německé obchodní školy z roku 1937/1938. Překlad byl přidán dodatečně.

Německý název	Český překlad	Semestr			
		I.	II.	III.	IV.
Warenkunde	Zbožíznalství	2	2	---	---
Verkaufskunde	Nauka o prodeji	---	2	2	---
Schaufenster-Arrangement	Aranžování výloh	---	---	---	2
Händleskunde und Schriftverkehr	Obchodní nauka a korespondence	2	2	2	2
Kaufmannschess Rechnen	Kupecké počty	2	2	---	---
Buchhaltung	Účetnictví	---	---	2	2
Bürgerkunde	Občanská výchova	---	---	1	1
Volkswirtschaftslehre	Národní hospodářství	---	---	---	1
Wirtschaftsgeographie	Hospodářský zeměpis	2	---	---	---
Gesundheitslehre	Zdravotnická studia	---	---	1	---
Čechische Sprache	Český jazyk	2	2	2	2
Wehrerziehung (im Rahmen der übrigen Fächer)	Branná výchova (v rámci jiných předmětů)	½	½	½	½
Ingesamt	Celkem	10	10	10	10

Tabulka 4: Studijní plán obchodní pokračovací školy

3.2.3 Veřejná obchodní škola v Postoloprtech

Představovala překlenovací můstek mezi ekonomickým vzděláváním německým a českým. Navázala na Německou obchodní školu a nahradila ji škola Vyšší hospodářská v Žatci.

Přesné datum založení školy se nedochovalo. Na základě informací z výročních zpráv z pozdějších let můžeme odvodit, že škola zahájila svoji činnost v roce 1938 jako česká obchodní škola Ústřední matice školské. Původní plán zněl: založit obchodní školu v Žatci. Kvůli tlakům německé menšiny, která si chránila jedinečné postavení Německé obchodní školy, získaly možnost Postoloprty. Během okupace a války došlo k jejímu uzavření. Veškeré písemné dokumenty a zařízení byly zničeny.

Svoji činnost obnovila školním rokem 1945/1946 a navázala na tradici obchodní školy z předválečných let. Cituji z úvodního slova ředitele Obchodní školy v Postoloprtech pana Bohumila Klobáasy z výroční zprávy za školní rok 1946/1947: „Umístění ústavu v roce 1945 naráželo na velké potíže, neboť budova byla obsazena velitelstvím čs. divise gen. Svobody. Po delším vyjednávání a zajištění stejně hodnotného objektu bylo dosaženo

dohody k uvolnění počátkem září 1945. Po nejnútnejších, ale plně dostačujících opravách po stránce zdravotní a hygienické, bylo vyučování zahájeno dnem 19. září 1945.“

Ve stejném roce 1945 byl v rámci školy a z důvodů špatné dopravní dostupnosti zřízen studentský internát, který měl tuto situaci vyřešit. V budově internátu bylo zajištěno i stravování pro studenty a stejně tak celodenní program, v odpoledních hodinách povinné studium.

V roce 1947 další činnost školy provázelo úsilí zmírnit jazykové bariéry po návratu Volyňských Čechů. Ti si zachovali český jazyk i během let emigrace, ale vyskytly se potíže s dorozumíváním a stejně tak i po odborné stránce. Na dětech byly patrné důsledky způsobené nepravidelnou školní docházkou a častým střídáním politických režimů. Tito reemigranti měli dokončit osídlení a zaplnit tak mezeru obyvatelstva vzniklou odsunem sudetských Němců z okolí Žatce.

V rámci školy se učitelé snažili studenty motivovat ke studiu. Každý student si na začátku roku stanovil cíl, kterého by chtěl v průběhu roku dosáhnout a tomu uzpůsobil čas věnovaný studiu. Na konci pololetí poté docházelo k porovnání skutečného stavu s plánovaným pomocí grafů.

Škola byla dvouletá a vyučovalo se ve dvou třídách. Informace o učebním plánu se nedochovaly.

Svoji činnost v Postoloprtech ukončila školním rokem 1948-1949, kdy rozhodnutím úřadů byla škole dána k dispozici budova bývalého učitelského ústavu v Žatci, čímž měl být vytvořen základ pro obchodní školství v Žatci. Po provedení oprav se škola během prázdnin přestěhovala a další školní rok zahájila již v nových prostorách.

3.2.4 Vyšší hospodářská škola a Hospodářská škola

V roce 1950 byla z rozhodnutí krajského národního výboru zřízena v budově bývalého Koedukačního státního ústavu Vyšší hospodářská škola a o rok později byla obnovena Hospodářská škola. Vyšší hospodářská škola byla čtyřletá a hospodářská škola dvouletá.

Na začátku 50. let škola byla částečně využívána také třídami vyšší školy výživy. V roce 1954 škola ukončila poslední ročník.

O dva roky později je škola zpřístupněna i pracujícím, o další dva roky později, tedy v roce 1958 první z nich svá studia úspěšně ukončují. V této době je vzdělávání dospělých

podstatnou součástí školy a dále se rozrůstá počet přijímaných uchazečů o studium. Studium při zaměstnání bylo dvouleté a mělo podobu dálkového nebo večerního studia.

V rámci reformy učňovského školství v roce 1959 byla ke škole přiřazena i učňovská škola obchodní. Připravovala prodavače, číšníky, kuchaře a později i švadleny na další povolání. Tato škola byla v roce 1970 oddělena a vytvořila se z ní samostatná učňovská škola.

Studijní plány

Studijní plán vyšší hospodářské školy a školy při zaměstnání byl získán ze školního archivu Obchodní akademie v Žatci z třídních katalogů.

Předmět	Ročník			
	I.	II.	III.	IV.
Český jazyk a literatura	3	3	3	2
Ruský jazyk	2	2	2	2
Volitelný jazyk	3	3	3	2
Dějepis	2	2	---	---
Filosofie a společenské nauky	---	---	2	1
Hospodářský zeměpis	2	2	---	---
Matematika	3	3	2	2
Fyzika	2	2	---	---
Chemie	2	---	---	---
Tělesná výchova	2	2	2	2
Nauka o výrobě	2	2	---	---
Politická ekonomie	---	---	---	3
Ekonomika a org. Odvětví	2	2	2	2
Finance a úvěr	---	---	2	2
Hospodářské plánování	---	---	2	2
Účetnictví	---	3	4	5
Statistika	---	---	2	2
Hospodářské počty	2	2	2	---
Základy československého práva	---	---	---	2
Mechanizace evidence a výpočetních prací	---	2	2	2
Technika administrativy	2	2	2	1
Těsnopis	3	---	---	---
Nepovinné předměty				
Další živý jazyk nebo konverzace	2	2	2	2
Technika administrativy	---	---	---	2
Sportovní hry	2	2	2	2
Těsnopis	---	2	---	---

tabulka 5: Studijní plán Vyšší hospodářské školy

Předmět	Ročník	
	I.	II.
Český jazyk a literatura	4	4
Ruský jazyk	3	---
Společenské nauky	---	1
Hospodářský zeměpis	2	2
Matematika	---	2
Tělesná výchova	2	2
Základy výroby	2	2
Ekonomika a org. Odvětví	3	3
Finance a úvěr	---	2
Účetnictví	3	3
Statistika	---	2
Hospodářské počty	3	---
Technika administrativy	6	5
Těsnopis	4	4
Nepovinné předměty - Německý jazyk 2 hodiny v prvním roce		

Tabulka 6: Studijní plán školy při zaměstnání

3.2.5 Střední ekonomická škola a ekonomická škola

10 let po zahájení výuky na Vyšší hospodářské a Hospodářské škole dochází ke změně ve společnosti (rok 1960) a mění se i název školy. Z Vyšší hospodářské školy se stává škola Vyšší ekonomická a Hospodářská škola nese název Ekonomická škola.

Studijní plány a počet přijímaných studentů zůstávají stejné jako u Vyšší hospodářské školy a Hospodářské školy. Byla zrušena výuka večerní školy, kterou nahradila dálková forma studia. To umožnilo získání ekonomického vzdělání širšímu okruhu zájemců.

V 70. letech se projevovaly snahy na ideologizaci obsahu výuky. Do této doby byl součástí školy i domov mládeže, který se za dobu svého působení několikrát stěhoval a začátkem 70. let se stal samostatným právním subjektem.

V roce 1979 došlo k výraznému omlazení pedagogického sboru.

3.2.6 Obchodní akademie a obchodní škola

K další změně nejen v názvu školy došlo v roce 1989, kdy škola byla přejmenována ze Střední ekonomické školy na Obchodní akademii. Ve stejném školním roce byla otevřena jediná třída Obchodní školy.

Obchodní škola byla tříletá, šlo o formu dálkového studia. V roce 1993, poté co studenti odmaturovali, byla její činnost ukončena. Obor všeobecná ekonomika, který se vyučoval v rámci Obchodní akademie, byl pětiletý.

V roce 1997 byla prodloužena povinná školní docházka o rok z důvodu změny ve školském zákoně. Díky tomu došlo i ke změně délky studia na OA, z pěti let bylo zkráceno na čtyři roky a obor byl přejmenován na Obchodní akademii.

Na základě rozhovorů s profesory a profesorkami, kteří v této době na škole působili, je možné říci, že pětileté studium hodnotili velice kladně. Jelikož docházelo k větší provázanosti látky a učivo se probíralo ve více předmětech z různých úhlů. Celkově se učitelé shodovali, že na probrání učiva bylo více času.

Studijní plán čtyřletého studijního oboru – obchodní akademie

Předmět	Ročník			
	I.	II.	III.	IV.
Český jazyk a literatura	4	3	4	3
První cizí jazyk	3	3	3	4
Druhý cizí jazyk	3	3	3	3
Občanská nauka	1	1	---	---
Společenská kultura	1	---	---	---
Dějepis	2	2	---	---
Matematika	3	2	2	2
Základy přírodních věd	3	2	---	---
Tělesná výchova	2	2	2	2
Ekonomie	---	---	---	2
Ekonomika	3	3	3	3
Účetnictví	---	3	4	4
Informační technologie	2	2	2	---
Statistika	---	2	---	---
Hospodářský zeměpis	2	2	---	---
Právo	---	---	1	2
Písemná a elektronická komunikace	3	2	2	---
Integrovaný ekonomický předmět	---	---	---	2
Praxe	---	---	2	1
Konverzace v cizím jazyce	---	---	2	2
Seminář	---	---	2	2
Celkem povinné vyučovací předměty	32	32	32	32

tabulka 7: Studijní plán čtyřletého studijního oboru

Studijní plán doznal jistých změn ve školním roce 2001, kdy byly zrušeny předměty fyzika a chemie, které se vyučovaly v prvním ročníku. Tyto předměty byly nahrazeny dvěma hodinami předmětu zbožíznalství, který by měl být obsahově vhodnější pro studenty, kteří potřebují spíše rozeznávat jednotlivé druhy zboží, z čeho se zboží vyrábí, než učení fyzikálních zákonů a chemického složení prvků.

V posledních letech byl do studijního plánu zařazen Integrovaný ekonomický předmět, jehož cílem je snaha o praktické propojení poznatků získaných během všech ročníků a to jak z předmětů odborných, tak i všeobecných.

V dřívějších letech byly v rámci předmětu ekonomika vyučovány nejen poznatky z oblasti ekonomie, ale i ekonomiky. V současné době je toto odděleno. Nový je i předmět společenská kultura. S ohledem na vývoj v oblasti zpracování dokumentů, se změnil název Obchodní korespondence na Písemnou a elektronickou komunikaci.

3.2.7 Současnost ekonomického školství na Žatecku

Od roku 1997 se vyučovalo ve čtyřletém studijním oboru Obchodní akademie. Vzhledem ke společenskému vývoji a tlakům pro užší zaměření pro přípravu studentů na studium na vysokých školách byla ve školním roce 2008/2009 otevřena jedna třída Ekonomického lycea.

Studijní plán ekonomického lycea

Předmět	Ročník			
	I.	II.	III.	IV.
Český jazyk a literatura	4	3	4	3
První cizí jazyk	3	3	3	4
Druhý cizí jazyk	3	3	3	3
Občanská nauka	1	1	2	---
Společenská kultura	1	---	---	---
Psychologie	---	---	---	2
Dějepis	3	3	---	---
Zeměpis	2	2	---	---
Matematika	3	3	3	3
Fyzika	2	2	---	---
Chemie	2	2	---	---
Biologie		2	2	---
Tělesná výchova	2	2	2	2
Ekonomika	2	2	3	3
Účetnictví	---	---	3	4
Informační technologie	2	2	2	---
Právo	---	---	1	2
Písemná a elektronická komunikace	2	2	---	---
Seminář	---	---	---	2
Praxe	---	---	2	2
Konverzace v cizím jazyce	---	---	2	2
Celkem povinné vyučovací předměty	32	32	32	32

tabulka 8: Studijní plán ekonomického lycea

V porovnání s oborem Obchodní akademie je v rámci oboru Ekonomického lycea zařazeno více společensko-vědních předmětů a je snížena dotace pro předměty odborného zaměření. Tato skutečnost dává více prostoru při volbě studijního oboru na vysoké škole a studenti tak získávají širší prostor pro uplatnění.

K výčtu současného stavu školství na Žatecku je nutné dodat, že od roku 1995 ve městě působí soukromá obchodní akademie. Vyučuje se zde ve čtyřletém studijním oboru a škola také poskytuje možnost dálkového studia. V rámci školy je umožněno studium pro zdravotně postižené, které probíhá korespondenčním způsobem a prostřednictvím soustředění. Vzhledem ke skutečnosti, že se za studium hradí školné, se škola netěší moc dobré pověsti.

3.3 Historie budovy

Historie budovy je úzce provázána s působením Českého koedukačního ústavu. Ten zahájil svoji činnost v Žatci ve školním roce 1920/1921. Pro přípravu učitelů chyběly vhodné místnosti, např. kreslárny, zpěvní sítě, tělocvična a cvičné třídy, ale také místo pro kabinety učitelů a prostory pro knihovnu. V roce 1920 podala česká menšina v Žatci žádost o stavbu školní budovy v tehdejší Gymnasiální ulici. O tři roky později, tedy v roce 1923, byl položen základní kámen budovy. Do nové budovy, v té době nejkrásnější v celé republice, se přestěhoval učitelský ústav v září roku 1925. V školním roce 1938/39 byla budova ústavu uzavřena a výuka se přesunula do budovy reálného gymnázia v Lounech. O rok později byla činnost ústavu ukončena.

V dalších letech sloužila budova německé obchodní škole a v letech 1942-1945 přechodně jako lazaret německé armády, v posledním roce války jako lazaret Rudé armády. Poté bylo v budově umístěna škola II. stupně, mateřská škola a část tříd reálného gymnázia. V roce 1945-1948 v budově byla umístěna Vyšší škola výživy.

V roce 1949 byla předána k užívání Obchodní škole v Postoloprtech, a tím vznikla první česká škola ekonomického zaměření přímo v Žatci. I když budova sloužila po dobu války většinou k školským účelům, bylo nutné provést úpravy. Budova neměla během války jednotnou správu a to nemělo dobrý vliv na její stav. Na přelomu let 1948-1949 proběhly nutné opravy. Pro nedostatek pracovních sil se na úklidu podílel profesorský sbor společně se studentskou samosprávou. Na jaře roku 1949 došlo k úpravám v okolí školy. Byl vysázen park před budovou, upraveno hřiště, zahrada byla částečně využita pro pěstování zeleniny pro potřeby internátní kuchyně.

V průběhu školního roku 1965/66 dochází k dalším opravám školy. Topení je nahrazeno topením ústředním, a to za plného provozu. Dochází k rekonstrukcím v budově a k její modernizaci. Nově se budují vhodné prostory pro výuku odborných a společensko-vědních předmětů. Modernizuje se přístrojové vybavení, ve výuce se začínají používat technické prostředky, např. projektory, promítací zařízení apod. V roce 1973 z prostředků ministerstva dochází k rekonstrukci vnějšího pláště budovy školy.

Po roce 1989 dochází k modernizaci technických výukových prostředků. Do školní vily jsou instalovány odborné učebny, zejména pro výuku předmětu fiktivní firma. V roce 1996 byla zahájena výstavba druhé budovy školy, která je se starší budovou propojena vestibulem. Krytý bazén a moderní tělocvična během let doplnily prostory pro školní posilovnu, kterou využívají studenti a studentky v rámci výuky tělesné výchovy.

Obrázek 4: Budova OA Žatec

3.4 Jazykové preference

Jazykové preference kopírují ekonomicko-sociální trendy ve společnosti a to vynuceně, jak dokládala nemožnost volby cizího jazyka na střední škole za komunistického režimu a stejně tak násilný přechod v roce 1989 z ruštiny na jiný cizí jazyk bez ohledu na to, že studenti se během jednoho roku jiný cizí jazyk nemohli naučit. Rovněž dochází k vývoji jazykových požadavků samovolně, jak dokládá vývoj od začátku tohoto století. Tento fakt podporují i názory pedagogů cizích jazyků utvořené během let z čistě praktické struktury četnosti vyučovacích hodin jednotlivých jazyků.

Pokud se zaměříme na situaci na počátku 20. století, můžeme vidět jasnou shodu v oblasti. Na Německé obchodní škole se vyučovala čeština jako druhý nejdůležitější jazyk v zemi a stejně tomu tak bylo i na českých školách, kdy se výsadní právo neupíralo ani němčině. V období okupace se situace poněkud vyostřila a postavení češtiny jako privilegovaného jazyka ustoupilo do pozadí.

Stejný osud pak potkal i německý jazyk na českých školách po nástupu komunismu k moci, kdy došlo k přeorientování na jazyk ruský, který se učil na školách povinně.

Tato situace se změnila až se Sametovou revolucí v roce 1989, kdy naopak došlo k násilnému popření ruského jazyka a někdy až „chorobné“ snaze jej co nejrychleji vymazat. V prvním desetiletí po revoluci došlo k „návratu“ zpět k němčině a začala se prosazovat angličtina jako světově uznávaný jazyk.

V posledních 5 letech se situace opět přetváří, němčina ustupuje a nejčastější kombinace, kterou si studenti na OA v Žatci volí, je hlavní jazyk angličtina, ve kterém pokračují ze základní školy a jako druhý jazyk ruština.

3.5 Technické vybavení používané ve výuce

Používání technického vybavení ve výuce je podmíněné technickým vývojem ve společnosti. Po mnoho let k jediným technickým prostředkům patřila tabule a křída. Za mezikrok je možné považovat laboratorní pomůcky pro výuku chemie a humanitních oborů. Ale o čistě technickém vybavením můžeme uvažovat v posledním století, kdy došlo k vývoji situace a nastala změna. Do výuky začal prolínat technický pokrok.

Můžeme zmínit promítací zařízení – zadní projektory, které se na školách používaly v šedesátých letech nebo moderní projektory, interaktivní tabule a počítačové učebny, které zdobí současné školy.

Cituji z ročenky k 50. výročí ekonomického školství v Žatci: *„Kalkulačky NISA byly postupně nahrazeny elektrickými. Stroje na děrné štítky, účtovací stroje Mercedes, Ascota, děrnoštítkový počítač DP 100, později Cellatron SER 2d, počítače IQ 151 – takový byl vývoj na přelomu 70. a 80. let. Novinkou tehdejší doby bylo používání uzavřeného televizního okruhu ve výuce.“*

3.5.1 Technika jako výukový prostředek

V přístupech k výuce došlo v nedávné době k výraznému posílení používání technických výukových prostředků. Stává se prakticky nezbytností, aby student střední školy byl schopen pracovat s počítačem, orientoval se v prostředí MS Office a hlavně zvládal vytváření kvalitních powerpointových prezentací.

Tato nálada ve společnosti se dotýká i výuky odborných předmětů, hlavně techniky administrativy, která v tomto ohledu prošla v posledních letech výraznými změnami. Od mechanických strojů, přes elektronické, až po zpracování dokumentů pomocí počítače, ale i dalších, jako např. zařazení předmětu účetnictví na počítači od posledního desetiletí minulého století. V rámci tohoto předmětu se studenti učí pracovat s účetním softwarem.

Technika se stala i nedílnou součástí výuky cizích jazyků. Způsoby kvalitního zaznamenání hlasu umožnily zařadit do výuky nahrávky rodilých mluvčích a poslechová cvičení, což bylo dříve prakticky nemožné.

3.6 Způsoby zpracování dokumentů

Uchování informací v podobě dokumentů se ukázalo jako nezbytnost již před několika stoletími. Listiny pozemkových úřadů, katastrálních úřadů a soudů musely vydržet dlouhou dobu a být čitelné. Požadavky na trvalost a čitelnost, s přihlédnutím k neexistenci databází a nutnosti vše přepisovat ručně vedlo k zaměření se na techniku zpracování dokumentů, která se zdála jako nejdostupnější, krasopis.

Krasopis se vyučoval v prvním ročníku na střední škole. Hodiny a samostatné přípravy studentů se skládaly hlavně z procvičování a opakování, aby se vytrénovala přesnost.

Se vzrůstajícími nároky na rychlost a stále se zvyšující množství údajů, které bylo nutné zaznamenat, se vyvinul těsnopis. Těsnopis - technika jejímž základním principem je zkrácení doby psaní a zjednodušení psaní delších slov, často pomocí těsnopisných zkratk. Stejně jako u krasopisu se vyžaduje přesnost, ale z jiného důvodu. Těsnopisný text přijde neznalému člověku krajně nečitelný. Pokud se jednotlivé zkratky a znaky nezaznamenají přesně, je text často k nerozluštění. Výhodu těsnopisu představuje skutečnost, že je několika násobně rychlejší než klasické psaní. Těsnopis se vyučoval na německé obchodní škole již v roce 1938.

Dalším ze způsobů zpracování dokumentů je psaní na stroji hmatovou metodou, tzv. deseti prsty. Základní princip představuje skutečnost, že se píše „naslepo“ bez pozorování

klávesnice, ale pouze podle naučeného principu, kde na klávesnici se které z písmen nachází.

Stejně jako předchozí metody vyžaduje častý trénink a trvá několik let, než většina studentů metodu plně zvládne. Se psaním hmatovou metodou se začalo krátce po vynalezení mechanického psacího stroje, ale součástí výuky se stala s jistým časovým zpožděním. Obměny, kterých se tato metoda dočkala, spočívaly hlavně ve vývoji psacích strojů. Důležitým mezníkem bylo vynalezení elektronického stroje, který byl jednodušší na ovládání a oproti mechanickému stroji nevyžadovalo psaní tolik síly v prstech. I přesto, že psaní na stroji bylo opět zrychlené v porovnání s předchozími metodami, byl zde kladen důraz hlavně na přesnost, jelikož nebyla možnost oprav.

S masovým rozšířením počítačů i do škol byl problém s opravami eliminován, i když při psaní kontrolních opisů se od automatických oprav upouští. Bez ohledu na pokrok, je přesnost, hlavně v počátcích učení hmatové metody, stále rozhodující. Obchodní akademie v Žatci byla vybavena počítači řady IBM PC a v roce 1995 počítačovou sítí, ale učebna se používala pro výuku výpočetní techniky. S využíváním počítačů i pro potřeby výuky obchodní korespondence se začalo později. Ještě v letech 2000-2005 se studenti první dva roky učili psát na strojích a až od třetího ročníku se výuka přesouvala na počítače. V současné době je veškerá výuka obchodní korespondence prováděna na počítačích.

3.6.1 Soutěže v rychlosti psaní

Přesná datace vzniku celostátních soutěží v grafických programech je nejasná, ale na základě informací z ročenky Obchodní akademie k oslavě 50. výročí jejího vzniku, můžeme konstatovat, že od roku 1974 se pořádají na Žatecku krajské a celostátní soutěže ve psaní na stroji. V posledních letech stroj vystřídal počítač, ale princip soutěží se zachoval.

Hodnocení v rámci škol má dlouhodobější tradici. První zmínka, kterou se podařilo vystopovat na Žatecku, je ze školního roku 1947-1948 z Obchodní školy v Postoloprtech. Ve výroční zprávě je uvedeno, že ve 4. čtvrtletí nejlepší student zvládl napsat 220 úhozů za minutu. Pro porovnání můžeme uvést, že v roce 2008 byl nejlepší student v celostátní soutěži schopen napsat 660 úhozů s nižší chybovostí.

Na obchodní škole v Postoloprtech se pořádaly i závody v psaní těsnopisem. V těchto závodech se hodnotil počet správně zaznamenaných slov.

3.6.2 Státní zkoušky

Rozsah výuky předmětu obchodní korespondence na většině středních ekonomických škol odpovídá náplni základních státních zkoušek z psaní na klávesnici. Součástí státních zkoušek je opis textu, ve kterém se sleduje nejen rychlost úhozů, ale jestli je student schopen dodržet i minimální chybovost. Druhou část státní zkoušky představuje ověření odborných znalostí z této oblasti: vytvoření tabulky a obchodního dopisu podle normy. Sleduje se hlavně samotné zpracování dokumentů, správnost formátování a u obchodních dopisů použití struktury i vhodných frází, které se pro každý dopis liší.

3.7 Vývoj úrovně ekonomického vzdělání na Žatecku

Vývoj úrovně vzdělání závisí na mnoha faktorech, které působí jak přímo, tak i nepřímo. Vysoká dostupnost studia, populačně „slabé ročníky“, nevhodná dotační politika státu nebo snaha naplnit třídy bez ohledu na kvalitu přijímaných uchazečů, globalizace společnosti, rozšiřování poznatků z rozdílných oborů, zahlcení informacemi, nulová motivace studentů. Všechny tyto důvody vedou k radikálnímu poklesu úrovně vzdělání. Stává se čím dál obtížnějším vytřídit skutečně podstatné informace a základní znalosti, které by měl absolvent střední školy ovládat.

Pro srovnání můžeme uvést hodnoty průměrů tříd s odstupem několika desítek let. Na počátku 90. let byl nejhorší průměr třídy do dvou celých. O dvacet let později se stav zhoršil do té míry, že do dvou celých se nedostane průměrem ani nejlepší třída.

4 Praktická část

4.1 Struktura dotazníku

Při vytváření dotazníků bylo důležité formulovat otázky jasně a srozumitelně, aby nedocházelo k dvojakosti možných odpovědí. Jako další bylo nutné naplnit předpoklad logické návaznosti jednotlivých otázek a jejich seřazení podle předem dané struktury, aby opět nebyly zavádějící.

V dotazníku byly zařazeny otázky jak na zjištění tzv. hard dat (pohlaví, ročník, celkový studijní průměr v posledním pololetí), tak i soft dat (názory studentů, jejich mínění a požadavky). Otázky odpovídací, při kterých bylo obtížné odhadnout konkrétní odpověď, případně by multiple choice (mnohonásobný výběr) mohl působit zavádějícím způsobem a studentům odpovědi podsouvat. Nejvíce se v dotazníku vyskytovaly otázky s odpověďmi Ano/Ne a škály, ze kterých měly respondenti vybrat nejvhodnější. Dvě z otázek obsahovaly tři další podotázky.

Na začátku dotazníku byly zařazeny otázky, které měly respondenty určitým způsobem zařadit do skupin pro podrobnější vyhodnocení z různých hledisek. Jednalo se o otázky na pohlaví respondenta, ročník, který na škole studuje a na celkový studijní průměr v posledním pololetí. Tato otázka byla přidána z důvodu, aby bylo možné eliminovat nepřiměřenou kritičnost některých studentů vyplývající z horších studijních výsledků.

Čistě odpovídací otázky byly v dotazníku zařazeny dvě, a to: Proč jste se rozhodli ke studiu na OA Žatec? a Co od školy očekáváte? Otázky mnohonásobného výběru byly také dvě: Jaké další možnosti studia jste zvažovali? Kde jste získal/a informace o možnosti studia na OA Žatec? U těchto otázek se předpokládala široká škála odpovědí, a tudíž by omezená nabídka výběru mohla negativně ovlivnit posbíraná data.

Zbylé otázky pak byly zaměřeny na úroveň výuky odborných předmětů a výuky cizích jazyků, na názor ohledně přípravy na vysokou školu a praxi. U těchto otázek bylo nejvhodnější použít škály. Škály jsou nejvhodnější, pokud chceme vědět mínění respondenta bez toho, abychom museli odpovědi složitě třídit a určovat specifická kritéria pro jejich vyhodnocení. Na závěr dotazníku byly zařazeny otázky, co by respondenti na škole zlepšili a zda škola splnila jejich očekávání.

Dotazník byl anonymní, aby se zamezilo zkreslení údajů a studenti mohli vyjádřit svůj názor otevřeně bez obav z postihu, kdyby se dotazníky dostaly do nepovolaných rukou.

Vzorový dotazník je uveden na konci práce v příloze číslo 1.

4.2 Vyhodnocení

Z celkového počtu 53 dotazníků bylo vybráno 50, které byly řádně vyplněny, a bylo je tudíž možné použít pro analýzu. Dotazníky vyplnili studenti 1., 2. a 4. ročníku.

Ve školním roce 2008/2009 byl otevřen nový obor Ekonomické lyceum. Aby nedošlo ke dvojznačnosti odpovědí, vzhledem k tomu, že cílem tohoto oboru je příprava na VŠ, byly do dotazníkového šetření zapojeni pouze studenti oboru Obchodní akademie.

Při vyhodnocení je používán termín studenti/respondenti. V zájmu jednoduchosti udržitelnosti při rozepisování často nedochází k přechýlení koncovek a to ani v případě, že se data týkají pouze studentek. Jelikož není možné a ani žádoucí zohledňovat vliv pohlaví na interpretaci dat. Z těchto důvodů, pokud se pojednává v práci o studentech, má se na mysli zároveň i mínění studentek.

4.2.1 Otázka 1.

První otázka se týkala pohlaví respondenta. Z celkového počtu 50 studentů, bylo 34 dívek a 16 chlapců.

Ročník	Muž	Žena
1.	4	9
2.	8	11
4.	4	14
Celkem	16	34

Tabulka 9: Počty studentů podle pohlaví

Tato struktura odpovídá i průměrnému rozdělení podle pohlaví na školách tohoto odborného zaměření. Hlavně v posledních letech se ke studii hlásí více chlapců, než v letech předcházejících.

4.2.2 Otázka 2.

Otázka číslo 2 byla zaměřená na zjištění ročníků, který daný student na škole navštěvuje. Jak můžete vidět v tabulce 2 Počty studentů podle ročníků. Do vyhodnocení dotazníků bylo zařazeno 13 dotazníků studentů prvních ročníků, 19 studentů druhého ročníku a 18 studentů čtvrtého ročníku.

Ročník	Celkem
1.	13
2.	19
4.	18

Tabulka 10: Počty studentů podle ročníku

4.2.3 Otázka 3.

Třetí otázka se týkala celkového studijního průměru v posledním pololetí. Z vyhodnocení dotazníků vyplynulo, že nejvíce studentů, kteří vyplnili dotazníky, dosáhlo studijního průměru 2-3.

Z celkového počtu 50 studentů, průměr 1-2 mělo 14 studentů (4 chlapci a 10 dívek). V průměru 2-3 se pohybovalo 27 studentů (9 chlapců a 18 dívek). Zbylých 9 studentů uvedlo průměr 3-4 (3 chlapci a 6 dívek). Horší průměr žádný ze studentů neuvedl.

Průměr	Počet studentů
1-2	14
2-3	27
3-4	9

Tabulka 11: Počty studentů podle studijního průměru

Studenti prvního ročníku se v tomto šetření pohybovali v první polovině průměrných hodnocení. Žádný ze 13 studentů z prvního ročníku neuvedl horší průměr než 2-3. 6 studentů uvedlo průměr 2-3, 7 zbývajících dosáhlo studijního průměru 1-2. Studenti 2. ročníku nejvíce volili průměr 2-3, 13 studentů z 19. 4 studenti uvedli průměr 3-4 a 2 studenti dosáhli průměru 1-2. Ve čtvrtém ročníku 5 studentů uvedlo průměr 1-2, 8 studentů průměr 2-3 a 5 studentů uvedlo průměr 3-4. V porovnání jednotlivých tříd průměr 3-4 uvedlo nejvíce respondentů ze čtvrtého ročníku.

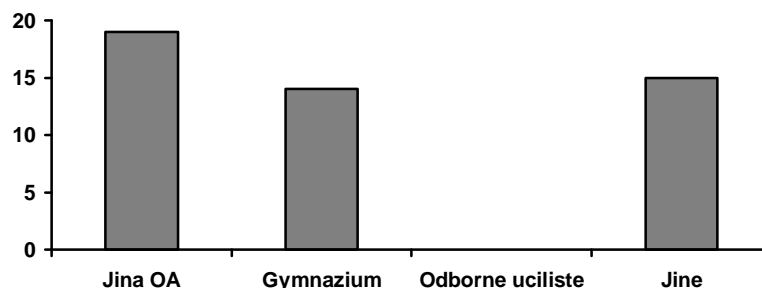
Průměru 2-3 také odpovídá nejpočetnější skupina studentů, nejen v tomto šetření, jak můžete vidět v tabulce 3: Počty studentů podle studijního průměru. Tento trend se vztahuje i na složení respondentů v jednotlivých třídách, kdy studijní průměr 2-3 je nejvíce zastoupen v každé z nich.

4.2.4 Otázka 4.

Jaké další možnosti studia jste zvažovali? Jedna z otázek mnohonásobného výběru, tudíž studenti mohli vybrat jednu nebo více možností. Měli uveden seznam položek, ze kterého měli zvolit a případně jej doplnit. Byly uvedeny možnosti: jiná OA, gymnázium, odborné učiliště, anebo mohli zvolit možnost jiné a sami doplnit, kterou školu zvažovali.

Možnost	Jiná OA	Gymnázium	Odborné učiliště	Jiné
Počet	19	14	0	15

Tabulka 12: Další možnosti studia

Graf 3: Další možnosti studia

V této otázce měli studenti možnost zaškrtnout více možností. Tuto skutečnost využily dvě studentky, které zaškrtnuly: jiná obchodní akademie a gymnázium. Ostatní studenti zvolili jednu možnost a z tohoto důvodu je v grafu uveden výsledek z dotazníků počítán pro zbývajících 48 studentů.

Z dotazníků vyplynulo, že nejvíce studentů zvažovalo jinou obchodní akademii. Z celkového počtu 50 studentů, tuto možnost zvolilo 19 studentů. Vzhledem k situaci v kraji a s přihlédnutím ke špatné dopravní situaci, je možné předpokládat, že jinou obchodní akademií byla myšlena OA Louny. Druhou nejčastěji volenou možností bylo Jiné, označilo ji 15 studentů. U této možnosti studenti dostali prostor, aby napsali, kterou školu zvažovali. Seznam škol je uveden v následujícím odstavci. Někteří studenti uvedli i dvě školy, z tohoto důvodu počet položek v seznamu neodpovídá počtu studentů, kteří zaškrtnuli položku jiné. Třetí nejčastější odpovědí bylo gymnázium, které uvedlo 14 studentů. Žádný ze studentů nezvolil odborné učiliště, i když jedna ze studentek uvedla pod možnost jiné obor kadeřnice.

Z dalších škol, které studenti do dotazníků vpisovali, byla ve 3 dotaznících uvedena zdravotní škola, dvakrát byla připsána škola hotelová.

Pro úplnost uvádím seznam ostatních škol, které se v odpovědích na tuto otázku v dotaznících objevily: škola právní, pedagogické lyceum, literární akademie, sociální správa, Podnikatelská Most, střední Vojenská škola ministerstva obrany, sportovní gymnázium.

Dva studenti, kteří zaškrtnuli možnost jiné, zároveň uvedli, že žádnou jinou školu nezvažovali.

4.2.5 Otázka 5.

Proč jste se rozhodli ke studiu na OA Žatec? Jednalo se o odpověď otázku, aby byla obsáhnuta variabilita důvodů pro studium na škole, která by se v několika možnostech velice obtížně stanovila.

K nejčastějším příčinám, které respondenti uváděli jako důvod, proč se rozhodli pro studium na Obchodní akademii v Žatci, patřily hlavně: vysoká úroveň výuky, škola je považována za jednu z nejlepších v kraji, škola nachází v místě bydliště.

OA Žatec za nejlepší školu v okolí považuje 5 studentů. Tradice a dobrá pověst školy přilákala 6 studentů. 8 respondentů uvedlo, že školu si vybrali, jelikož se jedná o školu na výborné úrovni (prestižní škola, jedna z nejlepších škol v Ústeckém kraji, dobrá příprava do budoucnosti), 5 studentů ovlivnila v rozhodování kvalita výuky (vysoká kvalita výuky, dobrá výuka). Odborného zaměření se týkaly odpovědi 5 studentů (kvůli odborným předmětům, baví mě matematika, odborné zaměření, chci studovat ekonomii, kvůli ruštině).

Z organizačních důvodů si tuto školu vybralo 10 studentů (nebylo jiné možnosti 3 studenti, potřebuji střední školu, abych mohla jít dál, měla jsem možnost podat pouze 1 přihlášku, je to nejbližší 2krát, nechtěla jsem dojíždět uvedeno 3krát). Díky pedagogům střední školy se ke studiu přihlásili tři studenti (Marie Šťastná mě přesvědčila 2krát, velmi příjemný pan ředitel).

Poslední oblast důvodů, které studenti uváděli, byly důvody osobní a rodinné (kvůli rodině, rodiče mě donutili, moji rodiče tu také studovali, díky známým, líbilo se mi tu, zdravotní důvody mi zabránily nastoupit na hotelovou školu).

Jeden z respondentů uvedl, že neví, proč se rozhodl ke studiu na OA Žatec.

4.2.6 Otázka 6.

Co od školy očekáváte? Aby bylo dosaženo prostoru pro odpovědi a zůstal prostor pro vyjádření často nepředvídatelných možností, byl opět zvolen tento typ otázky. V porovnání s předcházející otázkou se odpovědi studentů častěji shodovaly.

Na tuto otázku studenti odpovídali většinou v souvislosti s dalším studiem, případně uváděli přípravu pro praxi nebo zaměstnání. Často bylo zmiňováno odborné vzdělání a příprava ke studiu na vysoké škole. Ale našly se i odpovědi z jiných oblastí.

9 studentů napsalo, že očekávají dobrou přípravu pro studium na VŠ nebo uplatnění na vysoké škole. Druhou nejčastější odpovědí byla dobrá příprava na vysokou školu a pro praxi, tuto kombinaci napsalo 7 studentů. V 6 dotaznících byl uveden požadavek na přípravu k maturitě (a to i ke státní maturitě). Dobrou přípravu k maturitě a na vysokou školu uvedli 4 studenti. K tomuto okruhu požadavků se vztahovaly ještě odpovědi dalších 3 respondentů (dobrou přípravu do života a do zaměstnání vyplnili 2 respondenti, příprava na další studium).

Druhá oblast, ze které studenti často uváděli důvody ke studiu, se týkala kvalitního vzdělání. 4 studenti uvedli, že očekávají dobré vzdělání. Možnost lepšího uplatnění než z ostatních škol, dobré studijní výsledky, že mě vše potřebné naučí a vystudují, že se něco naučím, vysoké vědomosti, psali respondenti mezi „pro“ pro studium.

Další důvody se týkaly specifického zaměření školy (odborné vzdělání, vzdělání z hlediska účetního, chci získat účetní zkušenosti). Stejně jako v předchozí otázce studenti uváděli i důvody osobního charakteru (že získám nové přátele, volnost).

Čtyři studenti uvedli, že od školy neočekávají nic. Jeden student uvedl, že neví, co vlastně od školy očekává.

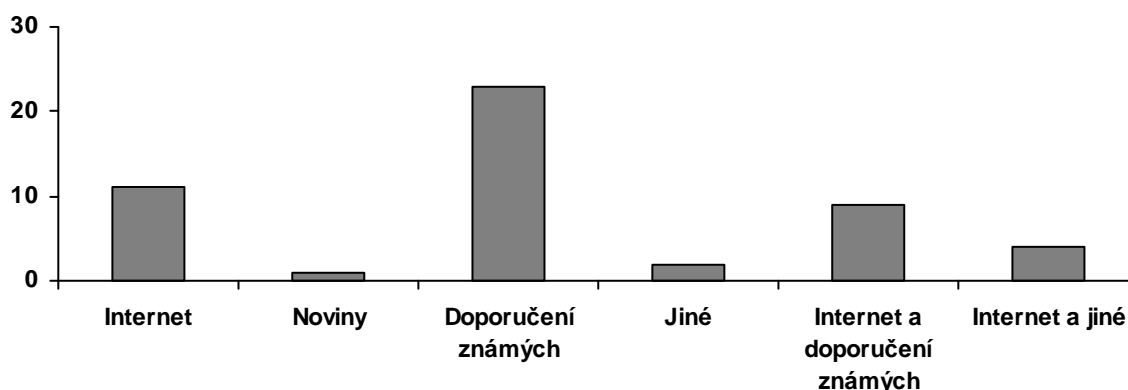
4.2.7 Otázka 7.

Kde jste získali informace o možnosti studia na OA Žatec? Stejně jako v případě otázky 3. bylo studentům umožněno zaškrtnout několik možností z nabídnutých (internet, noviny, doporučení známých). Případně měli možnost doplnit, jiný zdroj informací, který nebyl v nabídce uveden po zaškrtnutí možnosti jiné.

Jelikož studenti využili možnost mnohonásobného výběru, je podkladová tabulka pro vytvoření grafu rozšířena i o kombinace, které studenti volili nejčastěji. Jedná se o varianty: Internet a doporučení známých, Internet a jiné.

Možnost	Internet	Noviny	Doporučení známých	Jiné	Kombinace
Počet	11	1	23	2	9 a 4

Tabulka 13: Zdroje informací o možnostech studia

Graf 4: Zdroje informací o možnostech studia na OA Žatec

Jak můžete vidět na grafu, nejméně studentů (1) získal informace o možnosti studia na OA Žatec z novin a z dalších zdrojů. 2 studenti zvolili možnost jiné a doplnili vlastní zdroj. 4 studenti zvolili kombinaci Internet a jiné. Na základě informací z internetu a díky doporučení známých se o studiu na obchodní akademii dozvědělo 9 studentů. Za svůj zdroj informací uvedlo 11 respondentů internet. 23krát byla zaškrtnuta varianta doporučení známých.

Pro úplnost je v tomto odstavci uveden seznam možností, které studenti vyplnili za položku jiné: přehlídka středních škol, doporučení základní školy, den otevřených dveří, maminka zde studovala, burza škol byla uvedena 2krát.

4.2.8 Otázka 8.

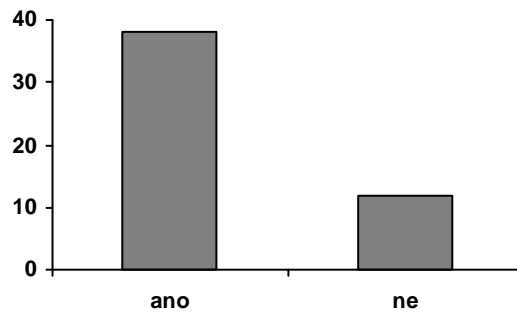
Osmá otázka byla zaměřena na spokojenost studentů s prostředím školy. Otázka měla tři podotázky, a to ohledně technického vybavení, kapacity místností a pohodlí školního prostředí pro studenty.

Technické vybavení

Přičemž technické vybavení bylo chápáno jako technické prostředky používané ve výuce (projektory, počítače, interaktivní tabule a internet).

Možnost	Ano	Ne
Celkem	38	12

Tabulka 14: Spokojenost s technickým vybavením

Graf 5: Spokojenost s technickým vybavením

38 studentů uvedlo, že je s technickým vybavením na škole spokojeno. Oproti tomu 12 studentů vyjádřilo svou nespokojenost. V několika případech pak na 15. otázku (Je něco, co byste chtěli na škole zlepšit?), uváděli, že by vylepšili vybavení PC učeben, ve kterých probíhá výuka obchodní korespondence a v prvním roce studia i informatika.

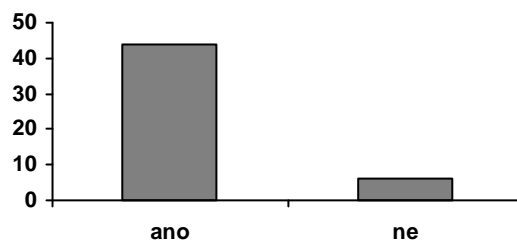
Nejvíce nespokojeni byli studenti 4. ročníku (7 studentů), tento fakt může souviset i s výukou účetnictví na počítači, které probíhá v učebně s nejstarším počítačovým vybavením. Naproti tomu studenti 1. ročníku považovali stav technického vybavení na škole za dobrý. Což může opět souviset s rozdělením funkcí pro jednotlivé počítačové učebny.

Kapacita místností

Kapacita místností zejména, pokud je dostatečný prostor i pro výuku v celých třídách a naopak, pokud se výuka v polovinách tříd, nekoná ve velkých prostorách (špatná akustika).

Možnost	Ano	Ne
Celkem	44	6

Tabulka 15: Spokojenost s kapacitou místností

Graf 6: Spokojenost s kapacitou místností

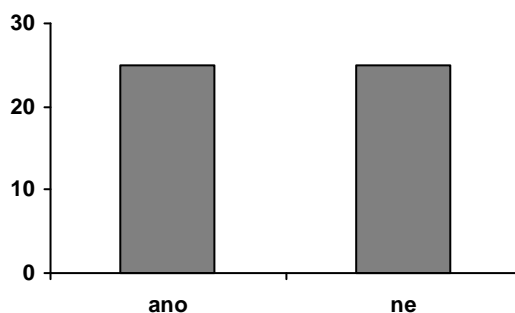
Na tuto otázku odpovědělo 44 respondentů kladně. Podle jejich mínění je kapacita učeben dostatečná. Zbýlých 6 studentů s tímto tvrzením nesouhlasilo, 5 z nich byli studenti 2. ročníku.

Pohodlí

V neposlední řadě pohodlí, co se týče stěhování mezi třídami o přestávkách a vybavení tříd židlemi vhodnými pro dlouhodobější sezení. Dostupnost „občerstvení“ během přestávek, konkrétně se jednalo o kantýnu. Také přístupnost jídelny a kvalitu vařeného jídla.

Možnost	Ano	Ne
Celkem	25	25

Tabulka 16: Spokojenost s pohodlím

Graf 7: Spokojenost s pohodlím

Při vyhodnocení této otázky panoval rozpor mezi názory studentů, kdy 25 studentů bylo s vybavením školy spokojeno a druhá polovina byla nespokojena. Tuto nespokojenost studenti často vyjádřili i v otázce 15., kdy na otázku, co by ve škole zlepšili často uváděli věci hmotného zabezpečení, které by jejich pohodlí na škole zvýšilo.

S pohodlím na škole nebyli spokojeni studenti 2. a 4. ročníku. Kdy z 19 respondentů 2. ročníku 11 studentů vyjádřilo svůj nesouhlas se stavem zázemí pro studenty. Stejný počet nespokojených studentů, tedy 11, bylo z řad studentů 4. ročníku.

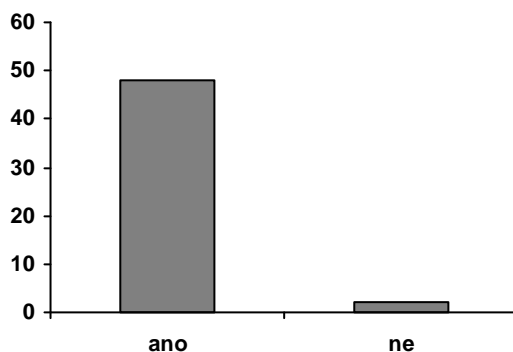
4.2.9 Otázka 9.

Tato otázka se týkala spokojenosti se způsobem informování o různých akcích. Suplování, sportovní akce, výsledky z vědomostních olympiád, sportovních utkání, konání maturitních plesů apod.

Informacím o suplování je vyčleněna nástěnka, kde jsou zároveň vyvěšeny i rozvrhy. Výsledky z různých akcí jsou vyhledávány pomocí rozhlasu a případně v písemné formě vyvěšeny na nástěnky k tomu určené. Studenti 4. ročníků mají možnost využít školní rozhlas, pokud chtějí oznámit konání maturitního plesu a ostatní studenty na něj pozvat. Z těchto důvodů vyšla tato otázka v dotazníkovém šetření velice pozitivně.

Možnost	Ano	Ne
Celkem	48	2

Tabulka 17: Spokojenost s informováním na škole

Graf 8: Spokojenost se způsobem informování na škole

Z celkového počtu 50 studentů byli pouze dva respondenti se způsobem informování na škole nespokojeni. Zbytek, tedy 48 studentů, považuje způsob informování na škole za vhodný a pro potřeby školy jako dostačující.

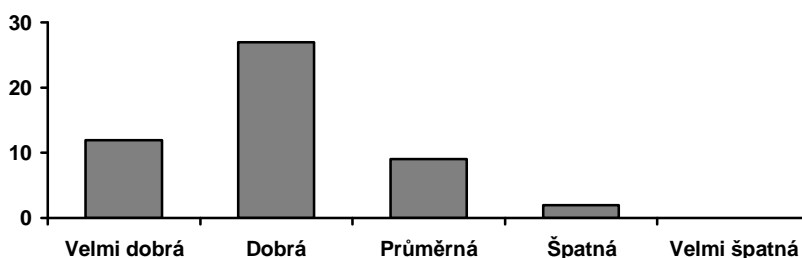
4.2.10 Otázka 10.

Jak jste spokojeni s výukou cizích jazyků? Otázka zahrnovala výuku hlavního jazyka. Ve většině případů se jednalo o jazyk, který se učili na základní škole a na střední škole v něm pokračují. A druhý jazyk, který si volili před svým nástupem na střední školu. Mohli si vybrat z němčiny, angličtiny, francouzštiny a ruštiny.

Výuka jazyků probíhá v polovinách tříd, přičemž jazyková dotace je téměř srovnatelná mezi prvním a druhým jazykem. Liší se náplň a rozsah probírané látky. Tyto a další skutečnosti byly určeny ke zvážení, když studenti vybírali z nabízené škály hodnocení pro to, jak jsou spokojeni s výukou jazyků na své střední škole. Možnosti byly podle škály v rozsahu: velmi dobrá, dobrá, průměrná, špatná a velmi špatná.

Možnost	Velmi dobrá	Dobrá	Průměrná	Špatná	Velmi špatná
Celkem	12	27	9	2	0

Tabulka 18: Názor na výuku cizích jazyků

Graf 9: Názor na výuku cizích jazyků

Jak je vidět i z uvedeného grafu, nejvíce studentů považuje výuku cizích jazyků na OA Žatec za dobrou. Z celkového počtu 50 studentů výukou cizích jazyků ohodnotilo 27 studentů jako dobrou. Tuto variantu nejvíce volili studenti 4. ročníku.

12 studentů hodnotí výuku za velmi dobrou, jednalo se především o studenty 1. ročníku. 9 studentů si myslí, že výuka cizích jazyků je průměrná a dva studenti z druhého ročníku ji považují za špatnou. Možnost velmi špatná ne zvolil žádný z respondentů.

U této otázky můžeme vyloučit vliv přehnané kritičnosti studentů druhého ročníku, jelikož oba respondenti, kteří zvolili možnost „špatná úroveň výuky cizích jazyků“ uvedli průměrný studijní průměr v rozmezí 2-3.

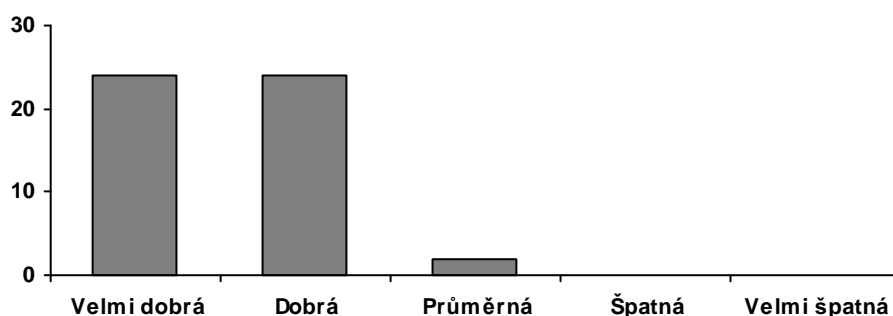
4.2.11 Otázka 11.

Jak jste spokojeni s výukou odborných předmětů? Tradice obchodních akademií vychází z úzké zaměření na speciální okruh ekonomických činností nutných pro správné fungování ekonomiky. Z tohoto důvodu je na výuku odborných předmětů kladen velký důraz. Jde zejména o účetnictví, základy práva, ekonomiku, obchodní korespondenci, marketing, management a další.

Při posuzování spokojenosti s výukou odborných předmětů, je nutné zvažovat teoretické znalosti, jejich aktualizace. V případě účetnictví a obchodní korespondence můžeme za nejdůležitější považovat praktická cvičení z odborné problematiky a provázání teoretických poznatků s praktickým plněním zadaných úkolů (vyhotovení dokumentů, účtování).

Možnost	Velmi dobrá	Dobrá	Průměrná	Špatná	Velmi špatná
Celkem	24	24	2	0	0

Tabulka 19: Spokojenost s výukou odborných předmětů

Graf 10: Spokojenost s výukou odborných předmětů

Mezi studenty panuje shoda, 24 z nich si myslí, že výuka odborných předmětů na škole je velmi dobrá. Dalších 24 studentů hodnotí výuku odborných předmětů jako dobrou. Dva zbylí respondenti se přiklánějí k názoru, že výuka je spíše průměrná. Variantu, že je výuka na špatné nebo dokonce velmi špatné úrovni nezvolil žádný z respondentů.

U jedné ze studentek, která zvolila možnost „průměrná“ u této otázky, nemůžeme vyloučit předpojatost. Studentka zaškrtnla studijní průměr v rozmezí 3-4 a na otázku číslo 15 co by na škole zlepšila, uvedla přístup učitelů.

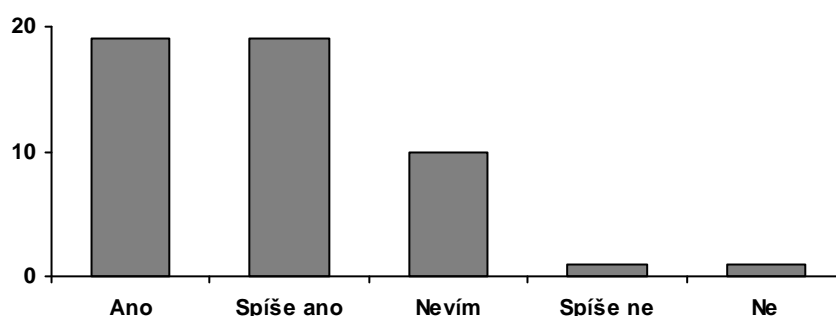
Výuku za velmi dobrou nejčastěji považují studenti 4. ročníku, kdy z celkového počtu 18 respondentů, tuto možnost zvolilo 11 studentů. Oproti tomu studenti 2. ročníku jsou z větší části přesvědčeni, že výuka je „pouze“ na dobré úrovni. Z 19 studentů 2. ročníku tuto možnost zvolilo 10. Studenti 1 ročníku byly rozděleni v poměru 6:7.

4.2.12 Otázka 12.

Myslíte si, že Vás škola dobře připraví na studium na VŠ? Příjímací zkoušky na většinu českých vysokých škol ekonomického směru se skládají z testu z jazyka a odborných předmětů. Proto tato otázka úzce souvisí s otázkami 10. a 11., ve kterých byla zkoumána spokojenost studentů právě s výukou v těchto oblastech.

Možnost	Ano	Spíše ano	Nevím	Spíše ne	Ne
Celkem	19	19	10	1	1

Tabulka 20: Příprava na vysokou školu

Graf 11: Příprava na vysokou školu

Názory studentů ohledně přípravy na VŠ se pohybují spíše v kladné části hodnotící škály. 19 studentů si myslí, že je škola připraví dobře ke studiu na vysoké škole. 19 studentů si myslí, že je škola spíše připraví. 10 z dotázaných studentů tuto skutečnost nedokáže posoudit, a proto zvolili možnost nevím. Jeden z respondentů zvolil možnost spíše ne a jeden ze studentů si myslí, že tato škola není dobrou přípravou pro studium na vysoké škole.

Možnost spíše ne zvolila studentka 2. ročníku, která uvedla, že od školy nic neočekává. Škola není dobrý „start“ pro studium na VŠ si myslí student 4. ročníku, který na otázku, co od školy očekává odpověděl, že „očekával volnost“.

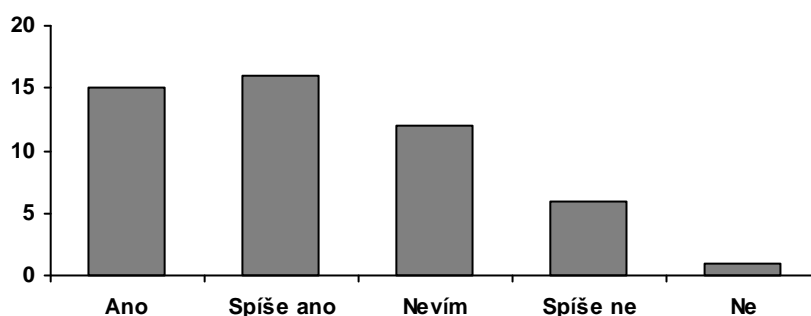
Nejvíce studentů, kteří zaškrtnuli možnost „nevím“, bylo z 2. ročníku. Z 19 oslovených studentů tuto variantu zvolilo 7. Naproti, že je škola vhodnou přípravou ke studiu na vysoké škole, si myslí nejvíce studenti 1. ročníku, kdy ze 13 oslovených studentů, 10 z nich zvolilo možnost, ano, škola mě dobře připraví ke studiu na VŠ.

4.2.13 Otázka 13.

Myslíte si, že Vás škola dobře připraví pro praxi? Otázka propojení školní výuky s praxí je velice frekventované téma. Pokud chceme stanovit mantinely pro přípravu na praxi na OA Žatec je nutné započítat výuku účetnictví na počítačích, výuku ve „vile“ fiktivních firem, obchodní korespondenci a dalších odborných předmětů.

Možnost	Ano	Spíše ano	Nevím	Spíše ne	Ne
Celkem	15	16	12	6	1

Tabulka 21: Příprava pro praxi

Graf 12: Příprava pro praxi

15 respondentů je přesvědčeno, že je škola připraví pro praxi. 16 studentů vybralo možnost, že je škola spíše připraví pro praxi. Nevím zvolilo 12 studentů. 6 student je přesvědčeno, že je škola pro praxi spíše nepřipraví a 1 jeden respondent je přesvědčen, že jej škola pro praxi nevybaví vůbec.

Spíše ne zvolili studenti 2. a 4. ročníku. Naproti tomu studenti 1. ročníku, jsou přesvědčeni, že po ukončení školy budou pro praxi připraveni dobře. 7 studentů 2. ročníku z 19 neví, zda je škola připraví pro praxi či nikoliv.

Jak je z grafu patrné, výsledky se liší v porovnání s údaji z předchozí otázky, kdy bylo předmět zkoumání možnost přípravy na vysoké školy. Tyto údaje již nejsou tolik

optimistické, což může souviset s celorepublikovým trendem, kdy výuka ve školách je poněkud odtržená od praktického pracovního života a přípravy pro něj.

4.2.14 Otázka 14.

Jste spokojeni s přístupem pedagogů ke studentům? Tato otázka měla tři podotázky pro zjištění podrobnějšího náhledu studentů na tuto problematiku z prostředí své střední školy. Jednalo se o individuální přístup profesorů/učitelů k jednotlivým studentům, způsob výuky a vstřícnost učitelů.

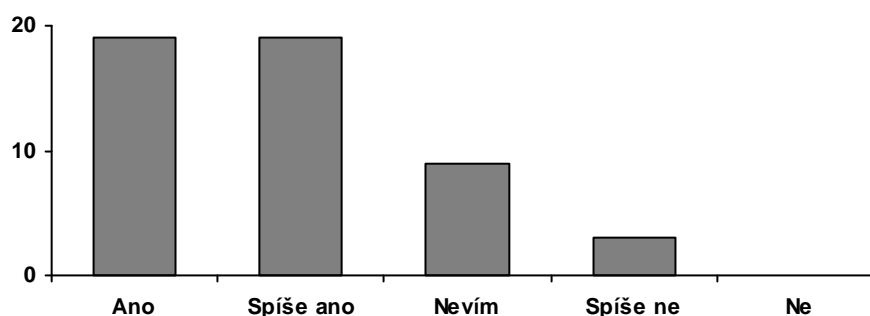
Jedná se o velice široké oblasti dotazování, které by vystačily na samostatné dotazníkové šetření, které by se muselo provádět společně s mapováním prací jednotlivých pedagogů. A tudíž jsou následující údaje pouze „povrchním“ rozbořením složitého vzájemného prolínání mezi prací pedagogů a reakcí, které toto snažení vyvolává u studentů jako individualit.

Individuální přístup

Individuálním přístupem bylo chápáno studijní klima ve výuce, které učitel vytváří svým přístupem. Postup vyhotovování zadaných úkolů, dostatek času na přípravu a splnění daných úkolů. Zda studentům připadá, že je prostor pro jejich iniciativu a samostatné tempo při výuce.

Možnost	Ano	Spíše ano	Nevím	Spíše ne	Ne
Celkem	19	19	9	3	0

Tabulka 22: Individuální přístup pedagogů

Graf 13: Individuální přístup pedagogů

19 studentů volilo možnost ano a spíše ano na otázku ohledně individuálního přístupu učitelů k jednotlivým studentům. 9 respondentů zaškrtnulo možnost nevím a tři studenti jsou názoru, že individuální přístup profesorů je spíše nedostačující.

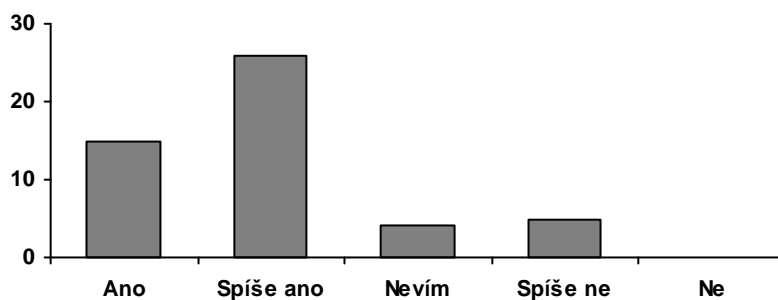
Spíše ne zaškrtnuli dva studenti 4. ročníků a jeden student 2. ročníku. Možnost nevím volili nejvíce studenti 2. ročníku, kdy z celkového počtu 9 studentů, kteří tuto možnost vybrali byli 4 studenti 2. ročníku, 3 studenti 1. ročníku a 2 studenti 4. ročníku. Přičemž v případě 4. ročníku dva z těchto studentů uvedli průměr 3-4. Ostatní respondenti, hodnotící individuální přístup jako nedostačující, případně tuto skutečnost nedokázali posoudit, uváděli průměrný a v případě studentů 1. ročníku i nadprůměrný studijní průměr.

Způsob výuky

U této podotázky se posuzovalo, spíše než způsob výuky jednotlivých pedagogů, jak působí zaběhnuté trendy ve výuce na jednotlivé studenty. Jelikož způsob odborných předmětů a stejně tak jazyků se musí řídit určitými zákonitostmi, které by se u všech pedagogů měly shodovat.

Možnost	Ano	Spíše ano	Nevím	Spíše ne	Ne
Celkem	15	26	4	5	0

Tabulka 23: Způsob výuky

Graf 14: Způsob výuky

Při vyhodnocení této podotázky, jak můžete vidět i na grafu, respondenti nejčastěji volili možnost spíše ano. Tuto možnost vybralo 26 studentů z celkového počtu 50. Druhá nejčastější možnost byla „ano, způsob výuky pedagogů mi vyhovuje“, zaškrtnulo ji 15 studentů. Pět studentům způsob výuky spíše nevyhovuje a 4 studenti uvedli, že neví, zda jim způsob výuky vyhovuje či nikoliv. Variantu, že způsob výuky vůbec nevyhovuje, neuvedl žádný ze studentů.

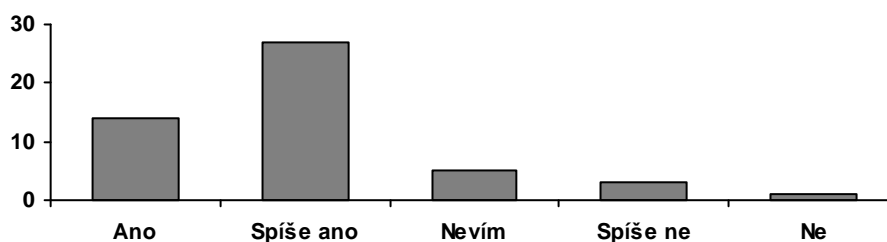
Možnost „nevím“ zaškrtnuli 3 studenti 4. ročníku a 1 student 1. ročníku. Spíše ne uvedl 1 respondent z 1. a 4. ročníku a 3 studenti 2. ročníku. Opět můžeme u studentů vyloučit předpojatost vyplývající z horšího studijního průměru. Všichni studenti, kteří zvolili možnost spíše ne, uvedli zároveň průměr 2-3 nebo lepší.

Vstřícnost

Podotázka týkající se vstřícnosti pedagogů vůči studentům, zejména co se týká doučování. Přístupu učitelů, jak již v pozici třídních učitelů, pedagogických poradců k problémům mimoškolním. Tak i pedagogů problematických předmětů vzhledem k osobním dispozicím jednotlivých studentů ve vztahu ke konkrétnímu předmětu.

Možnost	Ano	Spíše ano	Nevím	Spíše ne	Ne
Celkem	14	27	5	3	1

Tabulka 24: Vstřícnost pedagogů

Graf 15: Vstřícnost pedagogů

27 studentů je se vstřícností pedagogů spíše spokojeno, přičemž tento názor má 6 studentů 1. ročníku, 9 studentů 2. ročníku a 12 studentů 4. ročníku. Zcela spokojeno s přístupem učitelů v této oblasti je 14 studentů. Z čehož 7 studentů navštěvuje 1. ročník, 5 studentů 2. ročník a 2 studenti 4. ročník. Možnost nevím zaškrtno 5 studentů. 3 z 2. ročníku a 2 ze 4. ročníku. Spíše nespokojeni jsou 3 studenti, 2 ze 4. ročníku a studentka 2. ročníku. Zcela nespokojen je student 2. ročníku.

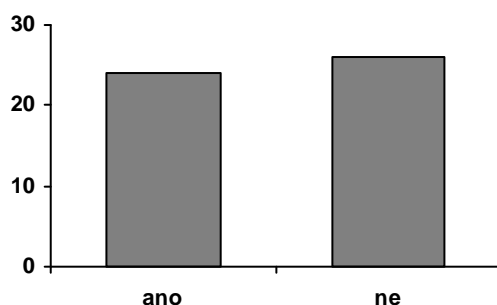
Pokud bychom měli zohlednit přehnanou kritičnost studentů s hroším studijním průměrem, lze konstatovat, že dva ze studentů, kteří zaškrtnuli možnost nevím zároveň uvedli celkový průměr v rozmezí 3-4 a student 2. ročníku, který je se vstřícností pedagogů zcela nespokojen, uvedl taktéž průměr 3-4.

4.2.15 Otázka 15.

Je něco, co byste chtěli zlepšit na této škole? Otázka s možnými odpověďmi ano/ne, v případě, že studenti zvolili odpověď ano, měli možnost uvést, co konkrétně by na škole zlepšili.

Možnost	Ano	Ne
Celkem	24	26

Tabulka 25: Doporučení studentů pro zlepšení

Graf 16: Doporučení studentů pro zlepšení

Odpovědi byly jak seriózního charakteru, tak i méně vážného. Kdy někteří studenti napsali věci, které by lépe vyhovovaly jejich nárokům na školu, a to co se týkalo technického vybavení školy (PC učebny a jejich vybavení, lepší jídlo v kuchyni, větší jídelnu), zázemí pro studenty (skříňky, lavičky na chodbách, „bubánky“ na sezení, ubrousky na utírání rukou na chlapeckých WC), tak i co se týkalo samotné výuky na škole (více hodin s odbornými předměty, více jazyků, více hodin matematiky) a mimoškolních aktivit. Naproti tomu jedna ze studentek uvedla, že by uvítala snížení počtu vyučovacích hodin.

Odkaz na lepší počítačové vybavení a technické vybavení se objevil v 5 dotaznících. Další velice často zmiňovanou věcí bylo topení, zima, málo tepla si stěžovalo 7 studentů. Což ovlivňuje i skutečností, že dotazníkové šetření probíhalo během ledna. Dva studenti uvedli, že si nepřejí spojení OA Žatec se Střední zemědělskou školou v Žatci. Dvě studentky doporučily změnit přístup některých pedagogů a studentů k sobě navzájem.

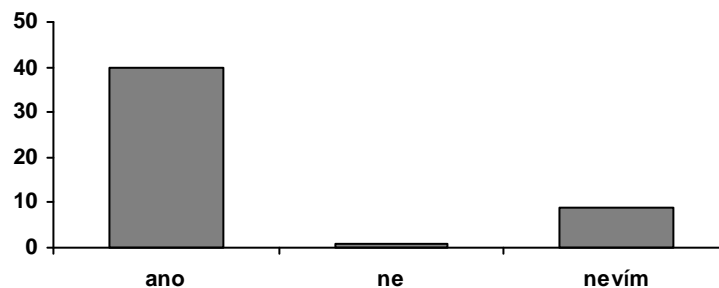
4.2.16 Otázka 16.

Splnila škola Vaše očekávání? Tato otázka navazovala na 6. otázku: Co od školy očekáváte? U studentů 1. a 2. ročníku nemá takovou vypovídací hodnotu, jako u studentů 4. ročníku. Kdy porovnáváme předpoklady se skutečností, které jsou několik let staré.

Z těchto důvodů je vhodné interpretovat údaje v závislosti na odpovědích z otázky číslo 6. V této otázce studenti uváděli, co od školy očekávají.

Možnost	Ano	Nevím	Ne
Celkem	40	9	1

Tabulka 26: Splnění očekávání studentů

Graf 17: Splnění očekávání studentů

Z celkového počtu 50 studentů 40 uvedlo, že škola jejich očekávání splnila. 1 student, si myslí, že škola jeho očekávání nenaplnila a 9 respondentů, neví zda škola jejich očekávání splnila či nikoliv.

Studentka, která uvedla, že škola její očekávání nesplnila, zároveň napsala, že od školy neočekává nic. Můžeme z toho odvodit, že škola její očekávání předčila.

Studenti, kteří uvedli možnost nevím, nečastěji reagovali na otázku ohledně svého očekávání na začátku dotazníku, ohledně své budoucnosti. Zmiňovali přípravu na maturitu, přípravu na přijímací zkoušky na vysokou školu, dobrou přípravu na vysokou školu a přípravu do zaměstnání nebo pro praxi a také dva studenti, kteří od školy nic neočekávali.

Ze zbylých dotazníků vyplynulo, že škola očekávání studentů naplnila. Jednalo se o požadavky, na volnost, o možnosti získání nových přátel, ale nejčastěji byla uváděna příprava na maturitu, na VŠ a požadavky na odborné předměty. Také dobré vzdělání a možnost vyššího uplatnění než z jiných škol.

4.2.17 Závěrečné zhodnocení dotazníků

V celkovém hodnocení lze konstatovat, že většina studentů hodnotí školu velice pozitivně. Větší část studentů školu považuje za dobrou přípravu na studium na vysoké škole. Ale hodnocení je poněkud negativnější, co se týká otázky přípravy pro budoucí praxi.

Ve vyhodnocení dotazníků byla věnována pozornost přehnané kritičnosti studentů vyplývající z horšího studijního průměru některých studentů. Do vyhodnocování dat získaných dotazníkovým šetřením se promítal: studijní průměr a očekávání studentů, se kterým na školu nastoupili, důvod, proč si školu zvolili, osobní postoj a osobní zážitky ze školního prostředí nebo i z kontaktu s pedagogy.

Ve struktuře získaných dat byl vidět rozdíl mezi studenty různých ročníků. Nejkladněji školu hodnotili studenti prvního ročníku, kdy ve škálách volili dvě nejpozitivnější odpovědi. Naproti tomu nejvíce kritičtí byli studenti 2. ročníku.

5 Závěr

Během více než stoleté historie ekonomického školství na Žatecku, se vystřídalo několik institucí, měnila se délka studia a vyvíjela se náplň jednotlivých předmětů. Ale základní záměr ekonomického školství zůstával po celou dobu stejný. Připravit administrativní pracovníky pro praxi a potom i studenty pro studium na vysokých školách ekonomického zaměření.

Ekonomické školství můžeme spojit s Německou obchodní školou, která se vyznačovala provázaností s praxí. Na ni nepřímo navázala Obchodní škola v Postoloprtech, která pod vedením pana ředitele Bohumila Klobásy v poválečných letech vzkvétala. Přestěhováním školy do Žatce, kde během let působila Vyšší hospodářská a hospodářská škola, Vyšší ekonomická a ekonomická škola, Obchodní škola a jako poslední v řadě Obchodní akademie. Před rokem proběhla oslava k 60. výročí ekonomického školství na Žatecku.

Z dotazníkového šetření prováděného mezi studenty OA Žatec, který je praktickou částí této bakalářské práce, vyplývá, že se škola těší dobré pověsti nejen mezi obyvateli Žatecka, ale podobně školu hodnotí i studenti, kteří školu navštěvují.

Většina z dotázaných studentů školu hodnotila kladně a předpokládají, že je škola dobře připraví na studium na vysoké škole nebo pro praxi.

6 Použitá literatura

Státní oblastní archiv v Litoměřicích, Státní okresní archiv Louny:

Fond č. 146 Obchodní škola německá Žatec,

Jahresbericht der öffentlichen Kommunal-Handelschule in Saaz (Výroční zprávy Německé obchodní školy), školní rok 1925-1926, 1935-1936, 1937-1938.

Výroční zprávy Obchodní školy v Postoloprtech, školní rok 1946-47, 1947-1948, 1948-1949.

Kronika Českého učitelského ústavu v Žatci, 1931-1932

Školní archiv OA Žatec: *Třídní katalogy*, v letech 1960 - 1980

HOLODŇÁK Petr, *Žatec*. 1. vydání. Praha: NLN, 2004. 516 s. ISBN 80-7106-443-2

BRADÁČ Václav, KUKLA Miroslav. *Chmelařství a pivovarnictví na Žatecku*. Louny, Digon, 2008. 140 s. ISBN 8087019113.

Ročenka k 50. výročí ekonomického školství Žatci 1948-1998, Přípravný výbor: Ing. Jana Hynková, Ing. Jiří Pavlas, Ing. Pavel Dvořáček, Ing. Vladimír Štěch, Ing. Ludmila Štěchová, Hana Vacínová, Ing. Vlastimil Zajíc, Tiskárna Bárta – Most

60. výročí ekonomického školství v Žatci, [CD-ROM],

Společná česko-slovenská digitální parlamentní knihovna [online]
<<http://www.psp.cz/eknih/>> [cit.2010-03-28]

Wikipedia - Žatec [online] <<http://cs.wikipedia.org/wiki/%C5%BDatec>> [cit.2010-04-18]

Soukromá obchodní akademie Žatec [online] <<http://www.soazatec.cz/>> [cit.2010-04-18]

Obchodní akademie Žatec [online] <<http://www.oazatec.cz/>> [cit.2010-05-26]

Obchodní akademie Žatec – starší stránky [online]
<<http://oa.zatec.sweb.cz/HTML/Obsah.htm>> [cit.2010-06-07]

Leccos - Žatec [online] <<http://leccos.com/index.php/clanky/zatec>> [cit.2010-05-26]

7 Přílohy

Příloha č. 1

Dotazník

Vážený respondente,

dovoluji si Vás požádat o vyplnění tohoto dotazníku, který má sloužit ke zjištění spokojenosti se studiem na OA Žatec. Dotazník je anonymní a Vaše názory budou využity pouze jako podklad pro praktickou část mé bakalářské práce. Děkuji Vám za pomoc a čas strávený vyplněním tohoto dotazníku.

Pohlaví

muž žena

Ročník

1. 2. 3. 4.

Celkový studijní průměr v posledním pololetí

1-2 2-3 3-4 4-5

Jaké další možnosti studia jste zvažovali?

OA gymnázium odborné učiliště

jiná
 jiné

Proč jste rozhodli ke studiu na OA Žatec?

.....

Co od školy očekáváte?

.....

Kde jste získal/a informace o možnosti studia na OA Žatec?

internet noviny doporučení známých

jiné:

Vyhovuje Vám vybavení tříd?

Technické vybavení: ano Kapacita: ano Pohodlí: ano

ne

ne

ne

Jste spokojeni se způsobem informování na této škole (suplování, různé akce)?

ano ne

Jak hodnotíte úroveň výuky cizích jazyků?

velmi dobrá dobrá průměrná špatná velmi špatná

Jak hodnotíte úroveň výuky odborných předmětů?

velmi dobrá dobrá průměrná špatná velmi špatná

Myslíte si, že Vás škola dobře připraví na studium na vysoké škole?

ano spíše ano nevím spíše ne ne

Myslíte si, že Vás škola dobře připraví pro praxi?

ano spíše ano nevím spíše ne ne

Jste spokojeni s přístupem pedagogů ke studentům?

Individuální přístup ano spíše ano nevím spíše ne ne

výuky ano spíše ano nevím spíše ne ne

ano spíše ano nevím spíše ne ne

Způsob
Vstřícnost

Je něco, co byste chtěli zlepšit na této škole?

ne ano .....

Splnila škola Vaše očekávání?

ne

nevím

ano